

Тернопільська університетська лікарня

Університетська лікарня активно співпрацює з університетом і є тим закладом, що може продуктивно реформуватись за умов переходу до страхової медицини.

Завданням університетської лікарні є, зокрема, впровадження організації надання високоспеціалізованої та спеціалізованої медичної допомоги населенню Тернопільської області, підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації медичних працівників університетом.

Результатом повної реалізації Положення про університетську лікарню буде запровадження чіткого механізму організації та здійснення медичної практики згідно з міжнародними та європейськими вимогами, що встановить єдині та прозорі правила між державними контролюючими органами і суб'єктом практичної діяльності.

Світова практика показує, що такі лікувально-профілактичні заклади мають суттєві переваги перед звичайними лікарнями за рахунок кращої матеріально-технічної бази та високопрофесійного кадрового складу, що дозволяє надавати ефективну медичну допомогу населенню за всіма медичними спеціальностями.

Ректор
ДВНЗ «Тернопільський державний медичний
університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України»
проф. М. М. Корда

Комунальний заклад Тернопільської обласної ради «Тернопільська університетська лікарня»

Головний лікар КЗ ТОР
«Тернопільська університетська
лікарня» В. Є. Бліхар

Державна система охорони здоров'я України в складних економічних умовах вибудовує новий фундамент, який базується на засадах сімейної медицини (лікаря загальної практики). Якщо критерієм оцінки діяльності первинної ланки (сімейного лікаря) є стан здоров'я громадян нашої держави, то критерієм оцінки третинного рівня – якість надання високотехнологічної спеціалізованої медичної допомоги.

Спеціалізовану медичну допомогу надають, як правило, в обласних та республіканських медичних закладах, які в більшості випадків мають статус клінічних, тобто є навчальною базою медичних університетів.

Практика свідчить про те, що впровадження нових медичних технологій найефективніше при співпраці медичної науки і медичних закладів третинного рівня надання медичної допомоги.

Власне тому програма реформування охорони здоров'я України і передбачає створення університ-

етських лікарень.

Спільно з Тернопільським державним медичним університетом імені І. Я. Горбачевського, правлінням комунального закладу Тернопільської обласної ради «Тернопільська університетська лікарня» проведено кропітку роботу з вивчення світової практики (в тому числі законодавчої) щодо функціонування університетських лікарень, що дозволило запропонувати МОЗ України, Тернопільській обласній раді, обласній державній адміністрації, Департаменту охорони здоров'я, громадськості концепцію створення університетської лікарні.

За підтримки державних інституцій, рішенням сесії Тернопільської обласної ради від 17 травня 2013 року № 69 та розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2009 року № 1571-р при Тернопільському державному медичному університеті імені І. Я. Горбачевського було створено комунальний заклад Тернопільської обласної ради «Тернопільська університетська лікарня».

Досвід нашої дворічної діяльності показав, що створення університетської лікарні на етапі реформування галузі має великі перспективи, а одночасно і свою специфіку при вирішенні лікувально-профілактичних та фінансово-економічних аспектів діяльності.

Безумовно, розвиток університетських лікарень буде сприяти впровадженню нових медичних технологій і наданню ефективної високоспеціалізованої допомоги населенню України.

Загальні відомості про заклад

Тернопільська обласна лікарня функціонує з 1958 року. З 1 січня 2010 року, відповідно до рішення сесії Тернопільської обласної ради № 777, її було реорганізовано в комунальний заклад Тернопільської обласної ради «Тернопільська університетська лікарня» (Тернопільська університетська лікарня, або університетська лікарня).

У колективі налічується 1100 працівників, серед них 221 лікар, 402 – середнього медичного персоналу. В лікарні розгорнуто 665 ліжок. Функціонують 19 стаціонарних спеціалізованих та 13 лікувально-діагностичних відділень, у тому числі обласна консультативна поліклініка на 200 відвідувань у зміну, де ведеться прийом за 24 спеціальностями.

З метою надання високоспеціалізованої стаціонарної та консультативно-діагностичної медичної допомоги дорослому населенню області на базі стаціонарних відділень створено 7 спеціалізованих центрів: мікрохірургії ока, малоінвазивної хірургії, кардіології, нефродіалізу, ендопротезування, гастроентерології з гепатологією, клінічної імунології та алергології.

Щорічно високоспеціалізовану стаціонарну допомогу отримують понад 20 тисяч пацієнтів, консультативно-діагностичну – 75 тисяч. Протягом року в хірургічних відділеннях проводять 7808 операційних втручань.

За роки діяльності лікарні побудовано хірургічний комплекс на 240 ліжок, введено в дію лікувальний корпус № 4 та виконано реконструкцію консультативної поліклініки, офтальмологічного відділення, першого терапевтичного корпусу, відкрито навчально-музейний комплекс.

Напрацьовано заходи, спрямовані на підвищення якості медичного обслуговування та охорони здоров'я населення області, зниження захворюваності, лікарняної летальності, інвалідності та смертності за напрямками діяльності.

Форма власності

Комунальний заклад Тернопільської обласної ради.

Основні напрямки діяльності

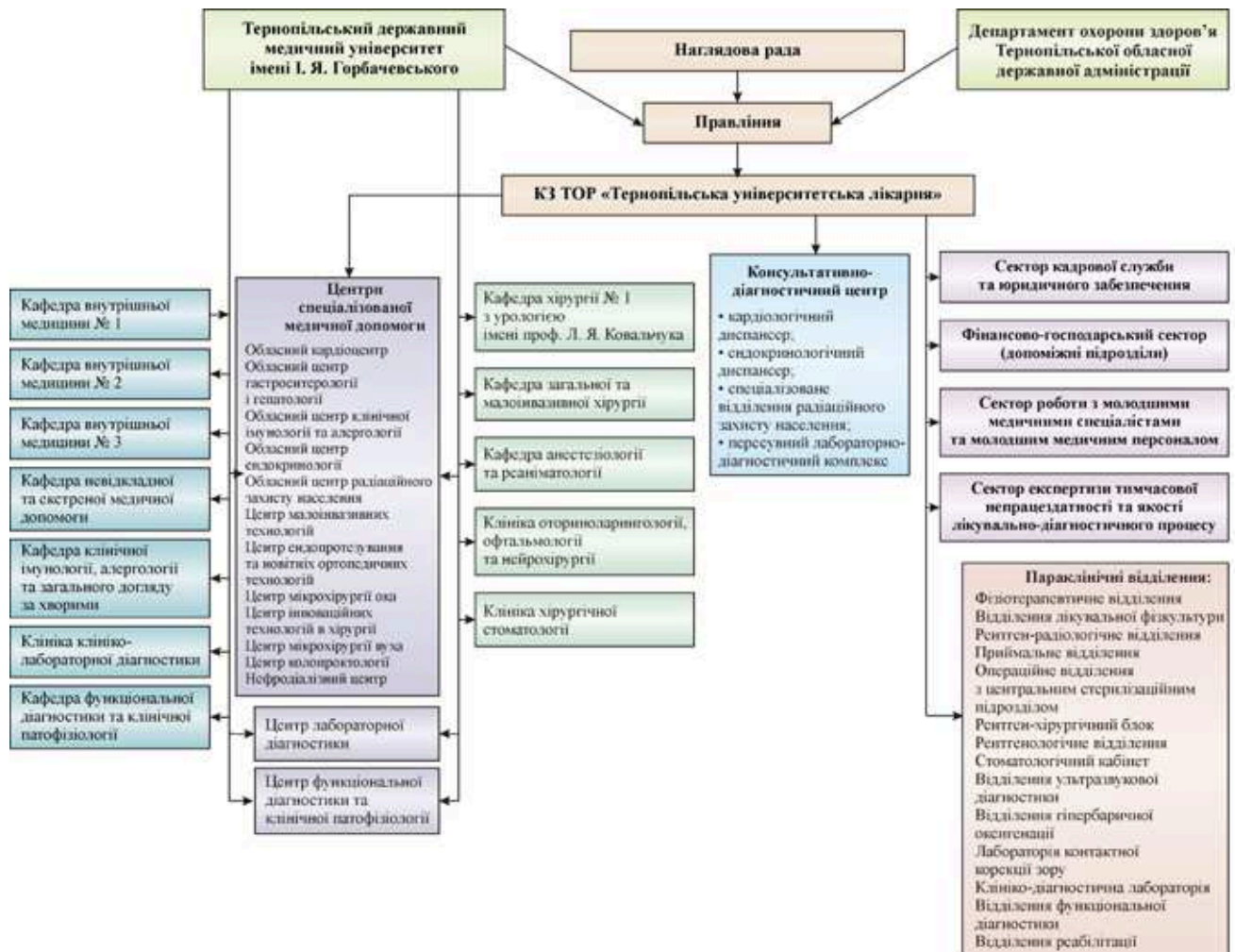
Надання високоспеціалізованої стаціонарної та консультативно-діагностичної медичної допомоги населенню, надання організаційно-методичної допомоги лікувально-профілактичним закладам області.

Основні структурні підрозділи

Структура університетської лікарні представлена 6 центрами, до складу яких входять 19 стаціонарних спеціалізованих і 13 параклінічних відділень, 4 допоміжних підрозділи, та одним сектором:

- центром внутрішньої медицини потужністю 300 ліжок терапевтичного профілю;
- центром хірургії потужністю 365 ліжок хірургічного профілю;
- консультативно-діагностичним центром на 200 відвідувань у день з прийомом за 24 спеціальностями;
- центром роботи з молодшими медичними спеціалістами та молодшим медичним персоналом;
- центром експертизи тимчасової непрацездатності та якості лікувально-діагностичного процесу;
- центром кадрової служби та юридичного забезпечення;
- фінансово-господарським сектором.

Коопераційна модель Тернопільської університетської лікарні

Управління університетською лікарнею

Управління університетською лікарнею здійснюють, згідно із Статутом правління університетської лікарні, на основі поєднання централізованого керівництва головою правління (головним лікарем) і самоврядування трудового колективу.

Правління університетської лікарні вирішує основні поточні питання діяльності університетської лікарні. До складу правління входять за посадами 9 осіб: головний лікар університетської лікарні (голова правління), проректор з науково-педагогічної та лікувальної роботи Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського (ТДМУ) (з правом вето на питання, що стосуються проведення навчального процесу, наукової та лікувальної роботи працівників ТДМУ в університетській лікарні), заступники головного лікаря з різних питань (керівники центрів і сектору), головний бухгалтер.

Членів правління (керівників центрів і сектору) призначає головний лікар (голова правління) університетської лікарні за погодженням з головою Тернопільської обласної ради, Департаментом охорони здоров'я Тернопільської обласної державної адміністрації (ДОЗ Тернопільської ОДА) та наглядовою радою університетської лікарні.

Управління здійснюють, відповідно до даного Статуту, головний лікар університетської лікарні, його заступники з відповідних напрямків роботи (керівники центрів і сектору), керівники структурних підрозділів (завідувачі клінік та завідувачі відділень).

Правління університетської лікарні

Голова правління

В. Є. Бліхар –
головний лікар
Тернопільської
університетської лікарні

Члени правління

І. М. Герасимець – заступник
головного лікаря
з лікувальної роботи

Л. В. Задорожна – заступник
головного лікаря
з питань експертизи
тимчасової непрацездатності

В. В. Запорожець – заступник
головного лікаря
з хірургічної роботи

І. Г. Синиця –
завідуюча поліклінікою

Секретар правління

С. А. Устимчук –
заступник головного лікаря
з економічних питань

О. М. Маркевич –
головний бухгалтер

Н. І. Гасай – головна медична
сестра Тернопільської
університетської лікарні

Наглядова рада Тернопільської університетської лікарні

Згідно із Статутом комунального закладу Тернопільської обласної ради «Тернопільська університетська лікарня» та Положенням про наглядову раду, основними завданнями наглядової ради є: вирішення питань щодо стратегічних напрямків діяльності університетської лікарні, допомога в плануванні роботи, розгляд питань стосовно перспективного розвитку університетської лікарні, а також оптимізації її структури і функцій.

Крім того, наглядова рада розглядає кандидатури на посаду головного лікаря університетської лікарні з числа заяв, поданих на конкурс, оголошений Департаментом охорони здоров'я Тернопільської обласної державної адміністрації, а також погоджує кандидатури на посаду заступників головного лікаря за поданням головного лікаря.

Наглядова рада виконує свою роботу на засадах неупередженості, об'єктивності, професіоналізму, колегіальності, керуючись законодавством і Статутом комунального закладу Тернопільської обласної ради «Тернопільська університетська лікарня» та Положенням про наглядову раду.

До складу наглядової ради входять 11 осіб: голова наглядової ради (який обирається за конкурсом із членів вченої ради медичного університету), представники МОЗ України, Тернопільської ОДА, Тернопільської обласної ради, Департаменту охорони здоров'я Тернопільської ОДА, Тернопільського державного медичного університету імені І.Я.Горбачевського, трудового колективу університетської лікарні, обласної організації «Українське лікарське товариство на Тернопільщині», а також 4 виборні представники від жителів Тернопільської області.

Голова наглядової ради

Беденюк Анатолій Дмитрович – голова
наглядової ради (професор,
член вченої ради ТДМУ)

Секретар наглядової ради

Брикса Наталія Ярославівна –
секретар наглядової ради
(голова профкому,
представник трудового колективу)

Члени наглядової ради

Овчарук Віктор Вікторович –
голова Тернопільської
обласної ради

Від Тернопільського державного
медичного університету:
Крицька Галина Анатоліївна –
декан медичного факультету
ТДМУ

Від Тернопільської ОДА:
Кулик Руслан Васильович –
начальник управління інвестиційної,
зовнішньоекономічної діяльності
та міжнародного співробітництва
Департаменту економічного роз-
витку, інвестиційної діяльності та
міжнародного співробітництва

**Богайчук Володимир
Григорович** – начальник
управління охорони здоров'я
Тернопільської обласної
державної адміністрації,
представник УОЗ ТОДА

Говда Олександр Васильович –
представник обласної організації
«Українське лікарське
товариство Тернопільщини»

**Демкура Тарас Володимиро-
вич** – керівник регіонального
представництва ICC Ukraine,
представник громади
Тернопільщини

**Бобрівець Віталій Володи-
рович** – голова наглядової ради
ПАТ «Тернопільміськгаз»,
представник громади
Тернопільщини

Турецька Наталія Іванівна –
голова ТОМГО «Гуманітарний
фонд «Берегиня», представник
громади Тернопільщини

Грод Михайло Степанович –
директор фабрики «Нова»,
представник громади
Тернопільщини

ЗАВДАННЯ ТА ФУНКЦІЇ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ЛІКАРНІ

Університетська лікарня – головний лікувально-профілактичний заклад, який забезпечує високоспеціалізованою стаціонарною та поліклінічною (консультативною) медичною допомогою населення області, здійснює організаційно-методичне керівництво лікувально-профілактичними закладами області, є клінічною базою для кафедр Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського, базою підвищення кваліфікації лікарів та середнього медичного персоналу, підготовки лікарів-інтернів, проходження практики студентами медичних університетів і медичних коледжів.

Основними завданнями, які вирішує університетська лікарня, є:

- забезпечення в повному обсязі високоспеціалізованою стаціонарною та поліклінічною (консультативною) медичною допомогою населення області;
- надання сільським, селищним, міським, районним лікувально-профілактичним закладам організаційно-методичної допомоги з метою підвищення якості лікувально-профілактичного обслуговування населення області;
- підвищення якості підготовки медичних кадрів;
- сприяння створенню умов для проведення навчально-педагогічного процесу з використанням сучасних досягнень медичної науки і техніки;
- забезпечення умов для виконання науково-практичних досліджень за тематикою клінік;
- підвищення кваліфікації лікарів, медсестер на робочих місцях, забезпечення проходження практики студентами Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського, медичних коледжів, спеціалізація медсестринського персоналу сільських, селищних, міських, районних лікувально-профілактичних закладів області;
- напрацювання за завданням органів охорони здоров'я заходів, спрямованих на підвищення якості медичного обслуговування та охорони здоров'я населення області, зниження захворюваності, лікарняної летальності, інвалідності та смертності за напрямками діяльності;
- придбання, зберігання, перевезення, відпуск, використання, знищення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.

Структура центрів Тернопільської університетської лікарні

У структуру центрів Тернопільської університетської лікарні входять 10 клінік, 19 стаціонарних спеціалізованих і 13 параклінічних відділень, 4 допоміжних підрозділи й один сектор.

Центр внутрішньої медицини

Потужність – 300 ліжок.

Клініка внутрішньої медицини № 1:

1. Кардіологічне відділення для інфарктних хворих з палатою інтенсивної терапії	— 75
2. Ендокринологічне відділення	— 50
3. Гастроентерологічне відділення	— 40

Клініка внутрішньої медицини № 2:

1. Ревматологічне відділення	— 45
2. Нефрологічне відділення	— 30
3. Відділення гемодіалізу, в тому числі сателітні відділення (діалізних місць у зміну)	— 16

Клініка внутрішньої медицини № 3:

1. Нефрологічне відділення	— 30
2. Пульмонологічне відділення	— 30

Клініка невідкладної та екстреної медичної допомоги:

1. Кардіологічне відділення.

Клініка клінічної імунології, алергології та загального догляду за хворими:

1. Обласний центр гастроентерології з гепатологією у складі гастроентерологічного відділення	— 40
2. Обласний центр клінічної імунології та алергології у складі гастроентерологічного (5 ліжок) і пульмонологічного (5 ліжок) відділень	— 10
3. Гематологічне відділення	— 30

Клініка клініко-лабораторної діагностики:

1. Клініко-діагностична лабораторія.
2. Міжкафедральна науково-клінічна лабораторія.

Клініка функціональної діагностики та клінічної патофізіології

Параклінічні відділення:

1. Відділення функціональної діагностики.
2. Рентгенорадіологічне відділення.
3. Фізіотерапевтичне відділення.
4. Відділення лікувальної фізкультури.

Центр хірургії

Потужність – 365 ліжок.

Клініка хірургії № 1 з урологією імені Л. Я. Ковальчука:

1. Хірургічне відділення,	— 45
в тому числі проктологічні ліжка	— 15
2. Торакальне відділення	
3. Урологічне відділення	— 25

Клініка анестезіології та реаніматології:

1. Відділення анестезіології та інтенсивної терапії	— 9
2. Відділення судинної хірургії	— 30

Клініка загальної та малоінвазивної хірургії:

1. Відділення малоінвазивної хірургії	— 15
2. Ортопедотравматологічне відділення	— 50
3. Ендоскопічне відділення	

Клініка оториноларингології, офтальмології та нейрохірургії:

1. Оториноларингологічне відділення	— 40
2. Офтальмологічне відділення	— 50
3. Нейрохірургічне відділення	— 30

Клініка хірургічної стоматології:

1. Стоматологічне відділення	— 30

Параклінічні відділення:

1. Приймальне відділення.
2. Операційне відділення.
3. Рентгенохірургічний блок.
4. Рентгенологічне відділення.
5. Відділення гіпербаричної оксигенації.
6. Лабораторія контактної корекції зору.
7. Відділення ультразвукової діагностики.
8. Стоматологічний кабінет.
9. Ендоскопічне відділення.

Консультативно-діагностичний центр (керівник центру – заступник головного лікаря з поліклінічної роботи):

1. Обласна консультативна поліклініка.
2. Обласне кардіологічне диспансерне відділення.
3. Обласне ендокринологічне диспансерне відділення.
4. Обласне диспансерне відділення спеціалізованого центру радіаційного захисту населення.
5. Пересувний лабораторно-діагностичний комплекс.

Центр роботи з молодшими медичними спеціалістами та молодшим медичним персоналом (керівник центру – заступник головного лікаря з медсестринства):

1. Сестринська рада КЗ ТОР «Тернопільська університетська лікарня».
2. Навчально-науковий інститут медсестринства Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського (ННІ медсестринства).
3. Обласні курси підвищення кваліфікації середнього медичного персоналу при КЗ ТОР «Тернопільська університетська лікарня».
4. Навчально-методичний комплекс.

Центр експертизи тимчасової непрацездатності та якості лікувально-діагностичного процесу (керівник центру – заступник головного лікаря з експертизи тимчасової непрацездатності):

1. Лікарсько-консультативна комісія.
2. Відділ медичної статистики та методичної роботи.
3. Завідувачі стаціонарних відділень.

Центр кадрової служби та юридичного забезпечення (керівник центру – начальник відділу кадрів):

1. Відділ кадрів.
2. Юрисконсульт.

Фінансово-господарський сектор (допоміжні підрозділи) (керівник сектору – заступник головного лікаря з економічних питань):

1. Централізована бухгалтерія.
2. Господарська служба.
3. Харчоблок.
4. Складські приміщення для зберігання лікарських засобів і медикаментів.

Статутна діяльність КЗ ТОР «Тернопільська університетська лікарня»

Комунальний заклад Тернопільської обласної ради «Тернопільська університетська лікарня» є клінічним лікувально-профілактичним закладом охорони здоров'я Тернопільської області.

Університетська лікарня займається своєю діяльністю відповідно до Конституції України, основ законодавства України про охорону здоров'я, чинних законодавчих і нормативно-правових актів, рішень Тернопільської обласної ради та розпоряджень голови Тернопільської обласної ради, Положення про клінічний лікувально-профілактичний заклад охорони здоров'я (затвердженого наказом міністра охорони здоров'я від 1997 року № 174, зареєстрованого в Міністерстві юстиції 7 липня 1997 року за № 245/2049) та Договору про спільну діяльність в галузі практичної, науково-дослідної медицини та медичної освіти між державним вищим навчальним закладом «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського» і комунальним закладом Тернопільської обласної ради «Тернопільська обласна клінічна лікарня».

Усі відносини між університетською лікарнею і Тернопільським державним медичним університетом імені І. Я. Горбачевського регулюються Договором і Статутом.

За два роки функціонування, виходячи із завдань, університетська лікарня:

- забезпечила в повному обсязі високоспеціалізованою стаціонарною та поліклінічною (консультативною) медичною допомогою населення області;
- надала сільським, селищним, міським, районним лікувально-профілактичним закладам організаційно-методичну допомогу з метою підвищення якості лікувально-профілактичного обслуговування населення області;
- підвищувала якість підготовки медичних кадрів;
- сприяла створенню умов для проведення навчально-педагогічного процесу з використанням сучасних досягнень медичної науки і техніки, забезпечила умови для виконання науково-практичних досліджень за тематикою клінік;
- на робочих місцях підвищує кваліфікацію лікарів, медсестер, забезпечує проходження практики студентами Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського, медичних коледжів, спеціалізацію медсестринського персоналу сільських, селищних, міських, районних лікувально-профілактичних закладів області.

Установчі документи про створення КЗ ТОР «Тернопільська університетська лікарня»

1. Рішення Тернопільської обласної ради від 2 жовтня 2009 року № 777 «Про створення Тернопільської університетської лікарні».

2. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2009 року № 1571-р.

3. Договір про спільну діяльність в галузі практичної, науково-дослідної медицини та медичної освіти між державним вищим навчальним закладом «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського» і комунальним закладом Тернопільської обласної ради «Тернопільська обласна клінічна лікарня» від 19 жовтня 2009 року.

4. Статут комунального закладу Тернопільської обласної ради «Тернопільська університетська лікарня».

5. Розпорядження голови Тернопільської обласної ради від 16 грудня 2009 року № 254 «Про затвердження статуту комунального закладу Тернопільської обласної ради «Тернопільська університетська лікарня».

6. Свідоцтво про державну реєстрацію юридичної особи від 24.12.2009 року.

7. Наказ комунального закладу Тернопільської обласної ради «Тернопільська університетська лікарня» від 04.01.2010 року № 1 «Про реорганізацію комунального закладу Тернопільської обласної ради «Тернопільська обласна клінічна лікарня» в комунальний заклад Тернопільської обласної ради «Тернопільська університетська лікарня».

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА РАДА
П'ЯТЕ СКИКАННЯ
Двадцять шоста сесія
РІШЕННЯ

від 2 жовтня 2009 року
м.Тернопіль

№ 777

Про створення Тернопільської
університетської лікарні

Відповідно до рішення Тернопільської обласної ради від 10 вересня 2009 року № 769 „Про пропозиції щодо створення Тернопільської університетської лікарні“, погодження Міністерства охорони здоров'я України від 17 вересня 2009 року № 08.01-17/1798 про проведення в Тернопільській області експерименту щодо створення Тернопільської університетської лікарні, враховуючи рекомендації постійної комісії Тернопільської обласної ради з питань охорони здоров'я, сім'ї, материнства і дитинства, Тернопільська обласна рада

вирішила:

1. Створити комунальний заклад Тернопільської обласної ради „Тернопільська університетська лікарня“ шляхом договірних відносин між комунальним закладом Тернопільської обласної ради „Тернопільська обласна клінічна лікарня“ і Тернопільським державним медичним університетом імені І.Я.Горбачевського.
2. Дати рішення та відповідний пакет документів (концепцію, проект договору) щодо створення Тернопільської університетської лікарні надіслати Міністерству охорони здоров'я України та Кабінету Міністрів України для прийняття урядового рішення.
3. Контроль за виконанням рішення доручити постійній комісії Тернопільської обласної ради з питань охорони здоров'я, сім'ї, материнства і дитинства.

Голова Тернопільської
обласної ради

О.П.Кайда

Тернопільській обласній
державній адміністрації

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від 23 грудня 2009 р. № 1571-р

Київ

Питання реалізації пілотного проекту щодо створення
лікарні при Тернопільському державному медичному
університеті імені І. Я. Горбачевського

1. З метою підвищення рівня надання високоспеціалізованої лікувально-профілактичної допомоги, створення умов для поліпшення підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації медичних працівників, впровадження результатів науково-дослідної роботи в практику підтримати пропозиції:

Міністерства охорони здоров'я, Тернопільської обласної ради та Тернопільської облдержадміністрації стосовно реалізації пілотного проекту щодо створення лікарні при Тернопільському державному медичному університеті імені І. Я. Горбачевського (далі — університетська лікарня);

Міністерства охорони здоров'я щодо укладення між зазначеним університетом та Тернопільською обласною лікарнею договору про спільну діяльність у галузі практичної, науково-дослідної медицини та медичної освіти.

2. Міністерству охорони здоров'я:

1) разом з Міністерством фінансів під час доопрацювання проекту Закону України „Про Державний бюджет України на 2010 рік“ та складання проектів державного бюджету на 2011—2012 роки передбачити 37 млн. гривень для фінансування заходів, пов'язаних із створенням університетської лікарні та закупівлею медичного обладнання;

2) разом з Тернопільською облдержадміністрацією: забезпечити протягом 2010—2012 років фінансування заходів, пов'язаних з реалізацією пілотного проекту щодо створення університетської лікарні, зокрема зміщенням лікувально-діагностичної бази університетської лікарні та впровадженням новітніх медичних технологій;

Вхід. № 46
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО

9659/03-01-03
12 09

Погоджено
Голова
обласної ради
О.П.Кайда
12 грудня 2009 року

Погоджено
Міністерство охорони здоров'я
Міністр охорони здоров'я
М.Я.Гіряк
12 грудня 2009 року

ДОГОВІР

про спільну діяльність в галузі практичної,
науково-дослідної медицини та медичної освіти між
державним вищим навчальним закладом «Тернопільський державний
медичний університет імені І.Я. Горбачевського» і
комунальним закладом Тернопільської обласної ради
«Тернопільська обласна клінічна лікарня»

«12» грудня 2009 року

м. Тернопіль

Державний вищий навчальний заклад «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського», далі — Університет, в особі ректора — члена-кореспондента АМН України проф. Л.Я. Ковальчука, який діє на підставі статуту, з одного боку, та комунальний заклад Тернопільської обласної ради «Тернопільська обласна клінічна лікарня», далі — Університетська лікарня, в особі головного лікаря М.Я. Гіряка, який діє на підставі статуту, з другого боку, що далі іменуються Сторони,

керуючись Основами законодавства про охорону здоров'я України, Цивільним кодексом України, Положенням про клінічний лікувально-профілактичний заклад охорони здоров'я, затвердженим наказом МОЗ України від 5 червня 1997 року № 174, зареєстрованим в Міністерстві юстиції 7 липня 1997 року за № 245/2049, а також рішенням Тернопільської обласної ради від 2 жовтня 2009 року № 777 „Про створення Тернопільської університетської лікарні“, уклали цей договір про спільну діяльність в галузі практичної та науково-дослідної медицини та медичної освіти (далі — Договір) про наступне:

1. Мета та предмет договору

1.1. Сторони за даним Договором зобов'язуються шляхом об'єднання зусиль (без об'єднання вкладів) спільно діяти в сфері надання високоспеціалізованої лікувально-профілактичної допомоги, медичної допомоги при невідкладних станах та екстрених ситуаціях; забезпечення на цій основі підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації медичних

ПОГОДЖЕНО
Начальник відділу з питань управління
об'єктами спільної власності
територіальних громад сіл, селищ,
міст області виконавчого апарату
Тернопільської обласної ради
В.О. Росоловський
«12» грудня 2009 року

ПОГОДЖЕНО
Начальник відділу юридичної та кадрової
роботи виконавчого апарату
Тернопільської обласної ради
В.А. Семчишин
«12» грудня 2009 року

**СТАТУТ
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«ТЕРНОПІЛЬСЬКА УНІВЕРСИТЕТСЬКА ЛІКАРНЯ»**

ПОГОДЖЕНО
Головний лікар комунального закладу
Тернопільської обласної ради
«Тернопільська обласна клінічна лікарня»
М.Я.Гіряк
«12» грудня 2009 року

ПОГОДЖЕНО
Ректор Тернопільського державного
вищого навчального закладу
«Тернопільський державний медичний
університет імені І.Я. Горбачевського»
М.Я.Гіряк

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА РАДА

РОЗПОРЯДЖЕННЯ ГОЛОВИ ОБЛАСНОЇ РАДИ

від 16 грудня 2009 року № 254
м. Тернопіль

Про затвердження статуту
комунального закладу
Тернопільської обласної ради
«Тернопільська університетська лікарня»

Керуючись Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні»,
Цивільним і Господарським кодексами України, підпунктом 1.1 пункту 1
рішення Тернопільської обласної ради від 26 листопада 2009 року №803
«Про доручення голові Тернопільської обласної ради щодо вирішення
окремих питань управління об'єктами спільної власності територіальних
громад сіл, селищ, міст Тернопільської області у міжсесійний період»:

1. Затвердити статут комунального закладу Тернопільської обласної
ради «Тернопільська університетська лікарня».

2. Статут комунального закладу Тернопільської обласної ради
«Тернопільська університетська лікарня» подати на реєстрацію у
відповідний орган державної реєстрації за місцем розташування.

Голова обласної ради

О.П.Кайда

Серія А01

СВІДОЦТВО ПРО ДЕРЖАВНУ РЕЄСТРАЦІЮ ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ

№ 441745

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ "ТЕРНОПІЛЬСЬКА УНІВЕРСИТЕТСЬКА ЛІКАРНЯ"

Ідентифікаційний код юридичної особи 02001311

Місцезнаходження юридичної особи 46002, ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛ.,
МІСТО ТЕРНОПІЛЬ, ВУЛИЦЯ
КЛІНІЧНА, БУДИНОК 1

Місце проведення державної реєстрації ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ
ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ
РАДИ

Дата проведення державної реєстрації 30.05.2009

Підстава (підстави) заміни свідоцтва про державну реєстрацію зміна найменування юридичної особи

Дата заміни свідоцтва про державну реєстрацію 24.12.2009

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ «ТЕРНОПІЛЬСЬКА УНІВЕРСИТЕТСЬКА ЛІКАРНЯ»

НАКАЗ

«04» 01 2010р.

м. Тернопіль

№ 1

Про реорганізацію комунального закладу
Тернопільської обласної ради «Тернопільська обласна
клінічна лікарня» в комунальний заклад
Тернопільської обласної ради «Тернопільська
університетська лікарня»

Відповідно до рішення Тернопільської обласної ради від 02. 10. 2009 р.
№777 « Про створення Тернопільської університетської лікарні », розпорядження голови Тернопільської обласної ради « Про питання комунального закладу Тернопільської обласної ради «Тернопільська університетська лікарня» від 28.12.2009 р., підпункту 4.3.3 пункту 4.3 Статуту комунального закладу Тернопільської обласної ради «Тернопільська університетська лікарня», враховуючи рекомендації постійної комісії Тернопільської обласної ради з питань соціально-економічного розвитку, промислової політики, транспорту та зв'язку, інвестицій, підприємництва, зовнішньоекономічної діяльності:

НАКАЗУЮ:

1. Вести в дію Статут комунального закладу Тернопільської обласної ради «Тернопільська університетська лікарня» з 01.01.2010 року.
2. Вести в дію договір про співпрацю з Тернопільським державним медичним університетом ім. І.Я. Горбачевського з 01.01.2010 року.
3. Внести зміни до правил внутрішньо - трудового розпорядку до 15.01.10р., та затвердити на зборах трудового колективу 02.02.10р.
4. Продовжити дію колективного договору між адміністрацією та трудовим колективом комунального закладу Тернопільської обласної ради «Тернопільська університетська лікарня».
5. Заступникам головного лікаря комунального закладу Тернопільської обласної ради «Тернопільська університетська лікарня» Герасимець І.М., Запорожню В.В., Синиці І.Г., Задорожній Л.В. внести зміни в Положення

про структурні підрозділи згідно установчих документів та подати на затвердження головному лікарю до 01.02.10р.

6. Завідуючим відділенням згідно законодавства та установчих документів розробити посадові інструкції, та подати на затвердження головному лікарю до 01.02.10р.

7. Начальнику відділу кадрів Власюк М.І.:

7.1. Внести зміни в трудові книжки працівників комунального закладу Тернопільської обласної ради «Тернопільська університетська лікарня»

7.2. Забезпечити організацію виготовлення печаток, штампів, кліше, бланків, облікових документів відповідно до зміни назви.

8. Заступнику головного лікаря з економічних питань Устимчук С.А., головному бухгалтеру Маркевич О.М.:

8.1. Провести зміну особових справ в головному управлінні державного казначейства України, Тернопільській державній податковій інспекції, АТ «Укрсімбанку» та в інших відповідних фондах.

8.2. Проінформувати всіх респондентів, з якими діють угоди, про зміну назви комунального закладу Тернопільської обласної ради «Тернопільська обласна клінічна лікарня» на комунальний заклад Тернопільської обласної ради «Тернопільська університетська лікарня» до 15.01.10р.

9. Завідуючому відділення медичної статистики та методичної роботи Слободянюку П.Я.:

9.1. Повідомити в засобах масової інформації з використанням інтернет – ресурсу про реорганізацію комунального закладу Тернопільської обласної ради «Тернопільська обласна клінічна лікарня» в комунальний заклад Тернопільської обласної ради «Тернопільська університетська лікарня» до 15.01.10р.

9.2. Забезпечити виготовлення бланків первинної обліково-статистичної документації відповідно нової назви установи.

10. Наказ довести до відома виконавців та колективу комунального закладу Тернопільської обласної ради «Тернопільська університетська лікарня».

11. Контроль за виконанням даного наказу залишаю за собою.

Головний лікар

М.Я. ГІРНЯК

ЦЕНТР ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ

Колектив відділень терапевтичного профілю очолює керівник центру внутрішньої медицини, головний позаштатний спеціаліст з питань стаціонарної допомоги ДОЗ Тернопільської ОДА, лікар вищої кваліфікаційної категорії за спеціальностями «Організація охорони здоров'я» та «Кардіологія» канд. мед. наук І. М. Герасимець, професійний шлях якої розпочався на Київщині в районній лікарні, в подальшому – навчання в клінічній ординатурі, захист дисертації за спеціальністю «Кардіологія», робота ординатором кардіологічного відділення Тернопільської обласної клінічної лікарні, вивчення засад організації охорони здоров'я.

Значна увага в роботі центру внутрішньої медицини націлена на вирішення питань щодо розширення діапазону діагностичних досліджень – функціональних, ультразвукових, лабораторних.

На даний час лабораторія університетської лікарні одна з перших у західному регіоні України оснащена найсучаснішими напівавтоматичними та автоматичними аналізаторами, зокрема біохімічними, гематологічним, імунологічним, що дає можливість досягнути європейського рівня лабораторної діагностики.

Центр внутрішньої медицини Тернопільської університетської лікарні забезпечує доросле населення області високоспеціалізованою стаціонарною допомогою терапевтичного профілю відповідно до протоколів і стандартів, затверджених Міністерством охорони здоров'я України, надає методично-консультативну допомогу лікувально-профілактичним закладам області, є сучасною клінічною базою медичного університету і базою підвищення кваліфікації лікарів та медсестер.

До складу центру входять клініки внутрішньої медицини № 1, 2, 3, невідкладної та

екстреної медичної допомоги, клінічної імунології, алергології та загального догляду за хворими, клініко-лабораторної діагностики. Функціонують 7 стаціонарних терапевтичних відділень загальною потужністю 300 ліжок, 4 параклінічних підрозділи.

У стаціонарних відділеннях центру внутрішньої медицини щорічно отримують високоспеціалізовану допомогу близько 9 тисяч пацієнтів, упроваджується 55–60 нових мето-

Керівник центру внутрішньої медицини КЗ ТОР «Тернопільська університетська лікарня» канд. мед. наук І. М. Герасимець

дик сучасної діагностики та лікування. Серед них важливо відмітити такі, як: черезстравохідна електрокардіостимуляція, добове моніторування ЕКГ та артеріального тиску, двовимірні і черезстравохідна ЕХО-кардіоскопія, визначення варіабельності серцевого ритму, визначення D-димеру з метою ранньої діагностики тромбоемболій, медикаментозної та електроімпульсної кардіоверсії, імплантація одно- та двокамерних постійних водіїв ритму, щогодинний моніторинг рівня глікемії за допомогою апарата CGMS, мето-

дика використання інсулінових pomp у хворих з лабільним перебігом цукрового діабету, пульс-терапії і плазмаферезу, гемо- та перитонеальний діаліз, комп'ютерна томографія, УЗД плевральних порожнин, комп'ютерна інтрагастральна рН-метрія, багатомоментне дуоденальне зондування. Крім того, спільно з фахівцями Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського визначають зміни мінеральної щільності кісткової тканини за допомогою рентгенівського денситометра «LUNAR DPX-A».

Лікувально-діагностичний процес у центрі внутрішньої медицини забезпечують висококваліфіковані фахівці КЗ ТОР «Тернопільська університетська лікарня» та професорсько-викладацький склад Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського.

КЛІНІКА ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ № 1

Клініку внутрішньої медицини № 1 створено 1 липня 2011 року. Працівники клініки надають спеціалізовану терапевтичну допомогу кардіологічного, ендокринологічного, гастроентерологічного, пульмонологічного та гематологічного профілів. Клініку розгорнуто на 39 ліжках кардіологічного відділення, 50 ліжках ендокринологічного відділення. На базі клініки працюють 2 професори, 5 доцентів, 2 асистенти. Усі лікарі пройшли спеціалізацію і мають вищу кваліфікаційну категорію.

На базі ендокринологічного відділення, куратором якого є завідувач кафедри внутрішньої медицини № 1 д. мед. наук, професор Н. В. Пасечко, здійснюються кваліфіковані обходи, надається планова консультативна та екстрена медична допомога.

Ендокринологічне відділення очолює лікар-ендокринолог вищої кваліфікаційної категорії І. В. Голик.

У відділенні щорічно надається високо-спеціалізована стаціонарна допомога 1500–1600 хворим ендокринологічного профілю. Захворювання пацієнтів вимагає надання допомоги третинного рівня складності. Ліку-

Завідувач клініки внутрішньої медицини № 1
д. мед. наук, проф. Н. В. Пасечко

вальний процес забезпечують три лікарі вищої кваліфікаційної категорії. Лікувально-діагностичний процес проводять відповідно до сучасних протоколів і стандартів надання медичної допомоги хворим з патологією ендокринної системи.

Зокрема, у 2015 році впроваджено визначення рівня С-пептиду, антитіл до рецепторів ТТГ, інсуліну, тестостерону в крові з метою вирішення питання щодо тактики ведення пацієнтів з ендокринною патологією. У хворих з лабільним перебігом цукрового діабету та вагітних

є можливість проведення щогодинного моніторингу рівня глікемії за допомогою апарата CGMS.

Кардіологічне відділення з палатою інтенсивної терапії для інфарктних хворих очолює головний позаштатний кардіолог ДООЗ Тернопільської ОДА, лікар-кардіолог вищої кваліфікаційної категорії канд. мед. наук Н. М. Вівчар.

Лікувально-діагностичний процес у палаті інтенсивної терапії забезпечують 6 лікарів вищої та першої кваліфікаційних категорій. Основними завданнями відділення є надання високоспеціалізованої стаціонарної допомоги хворим кардіологічного профілю, забезпечення цілодобовою невідкладною допомогою пацієнтів з гострою коронарною недостатністю, інфарктом міокарда, небезпечними для життя порушеннями ритму та провідності серця.

Завідувач відділення Н. М. Вівчар спільно із старшим ординатором Л. В. Садлієм забез-

Завідувач кардіологічного відділення для інфарктних хворих, головний позаштатний кардіолог ДООЗ Тернопільської ОДА, лікар-кардіолог вищої кваліфікаційної категорії канд. мед. наук Н. М. Вівчар

Завідувач ендокринологічного відділення, лікар-ендокринолог вищої кваліфікаційної категорії І. В. Голик проводить обстеження хворого

Завідувач рентгенохірургічного блоку П. Й. Вівчар і лікар-хірург І. А. Ненашко проводять імплантацію електрокардіостимулятора

печують створення оптимальних умов для проведення реанімації та інтенсивної терапії.

Стандарти надання спеціалізованої допомоги пацієнтам з гострим інфарктом міокарда включають своєчасне проведення тромболітичної терапії. Професорсько-викладацький склад клініки внутрішньої медицини № 1

Визначення рівня глікемії

спільно з ординаторами палати інтенсивної терапії не лише успішно впровадили дану методику в КЗ ТОР «Тернопільська університетська лікарня», але і є координаторами впровадження тромболітичної терапії в лікувальних закладах області.

На базі клініки внутрішньої медицини № 1 активно проводиться науково-дослідна робота. Викладачі

клініки разом з лікарями, ординаторами відділень протягом останнього року опублікували 28 наукових статей, видали 5 інформаційних листи та 2 навчально-методичні рекомендації. Захищено одну кандидатську дисертацію, виконуються магістерські роботи і фрагмент планової міжкафедральної наукової роботи університету.

В клініці проведено комплексний системний аналіз характеру змін мінеральної щільності кісткової тканини, обміну кальцію і ліпідного обміну та встановлено особливості прогресування у жінок з есенціальною артеріальною гіпертензією атеросклерозу і постменопаузального остеопорозу. Виявлено предиктори прогресування остеопорозу в хворих на есенціальну артеріальну гіпертензію та встановлено їх особливості в гендерному аспекті. На кафедрі впроваджено застосування альфа-ліпоєвої кислоти при лікуванні хворих на тяжкий токсичний дифузний зоб в умовах йододефіцитного регіону. В клініці при лікуванні хворих на цукровий діабет 2 типу з артеріальною

Завідувач гастроентерологічного відділення В. В. Куліш проводить аналіз комп'ютерної рН-грами

гіпертензією використано прямий інгібітор реніну «Расілез».

На базі клініки навчаються студенти 4 та 6 курсів медичного факультету Терно-

Клінічний обхід проводить д. мед. наук, проф. Н. В. Пасечко

пільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського, які біля ліжка хворого набувають практичних навичок з діагностики та лікування ендокринологічної, кардіологічної, гематологічної та гастроентерологічної, пульмонологічної патологій. Основним напрямком подальшого вдосконалення надання висококваліфікованої спеціалізованої діагностично-лікувальної допомоги хворим є впровадження в практику таких інтервенційних методик діагностики та лікування:

- при серцево-судинних захворюваннях: коронарографії, первинної ангіопластики, планового та ургентного стентування коронарних судин, сучасних неінвазивних та

Клінічний обхід проводять доценти клініки
І. В. Смачило та М. Є. Гаврилюк

- визначення панкреатичної еластази-1 в калі для оцінки екзокринної дисфункції підшлункової залози;

- при пульмонологічних захворюваннях: використання небулайзерної терапії у хворих з бронхообструктивним синдромом та концентраторів кисню у пацієнтів з дихальною недостатністю.

- інвазивних методик діагностики і лікування складних порушень ритму та провідності серця;

- при ендокринологічних захворюваннях: використання інсулінових pomp у хворих з лабільним перебігом цукрового діабету та вагітних, впровадження КТ-діагностики патології гіпоталамо-гіпофізарної ділянки;

- при гастроентерологічних захворюваннях:

КЛІНІКА ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ № 2

Завідувач клініки внутрішньої медицини № 2 заслужений діяч науки і техніки України, д. мед. наук, проф. С. І. Сміян

Кафедра внутрішньої медицини № 2 функціонує на базі відділень ревматології КЗ ТОР «Тернопільська університетська лікарня» і терапії невідкладних станів Тернопільської міської лікарні швидкої допомоги. Лікувальну та діагностично-консультативну роботу здійснюють 1 професор, 5 доцентів і 4 асистенти у базових відділеннях клініки, а також у гастроентерологічному, ендокринологічному та кардіологічному відділеннях КЗ ТОР «ТУЛ». Викладачі кафедри мають категорії з «Терапії» (3 – вищу, 3 – першу), а також спеціалізацію та категорії за спеціальностями: «Ревматологія», «Кардіологія», «Ендокринологія», «Гастроентерологія», «Пульмонологія».

Керівником клініки ревматології є завідувач кафедри внутрішньої медицини № 2, заслужений діяч науки і техніки України, голова обласного товариства терапевтів, доктор медичних наук, проф. С. І. Сміян. Працівниками клініки здійснюються кваліфіковані обходи, надається планова консультативна та екстрена медична допомога, виконується науково-дослідницька робота за такими основними напрямками: вивчення патогенезу, діагностики та лікування остеопорозу, первинного остеоартрозу, подагри, системних захворювань сполучної тканини, системних васкулітів. Професором С. І. Сміян уперше в Україні започатковано вивчення системного остеопорозу методом двофотонної рентгенівської денситометрії.

Ревматологічне відділення очолює лікар-ревматолог вищої кваліфікаційної категорії О. С. Маховська. У відділенні щорічно надається високоспеціалізована стаціонарна допомога 1400–1500 хворим ревматологічного профілю. Лікувально-діагностичний процес забезпечується трьома

Завідувач ревматологічного відділення, обласний позаштатний ревматолог ДОЗ Тернопільської ОДА, лікар вищої кваліфікаційної категорії О. С. Маховська проводить щоденний огляд хворих

Проф. С. І. Сміян, О. С. Маховська і Л. В. Задорожна на огляді пацієнта

лікарями вищої кваліфікаційної категорії та доцентом кафедри У. С. Слабою, аспірантами та клінічними ординаторами відповідно до сучасних протоколів і стандартів надання медичної допомоги.

Протягом останніх 5 років викладачами кафедри проведено 15 науково-практичних, 55 клінічних та 12 клініко-анатомічних конференцій, прорецензовано 96 історій хвороб

Клінічний обхід у ревматологічному відділенні проводить проф. С. І. Сміян

та презентовано 42 випадки клінічного обговорення хворих. Регулярно працівники кафедри здійснюють планові та ургентні консультації, в тому числі планово-консультативні виїзди у райони міста, ургентні виїзди в лікувальні заклади міста та області по центру екстреної медичної допомоги.

На базі клініки ревматології під керівництвом проф. С. І. Сміян командою співдослідників вперше було проведено обстеження пацієнтів та створено референтну базу показників мінеральної щільності кісткової тканини здорових людей Тернопільської області, проведено системні аналізи патогенетичних зв'язків порушень кісткової тканини в клініці ревматичних захворювань, при гематологічній, нефрологічній патологіях, при бронхіальній астмі і ХОЗЛ. Крім того, встановлено роль і поширеність кардіо-

васкулярного ризику, метаболічних змін, уражень нирок, печінки за умов подагри, остеоартрозу і розроблено підходи до корекції коморбідних станів в ревматологічній практиці. За високі наукові здобутки в галузі вивчення остеопорозу і ревматологічних захворювань присвоєно 4 наукових ступеня доктора, 14 – кандидата медичних наук пошукувачам кафедри, в тому числі й лікарям КЗ ТОР «ТУЛ», під керівництвом проф. С. І. Сміян.

У лікувально-діагностичний процес протягом останніх років впроваджено новітні методики, які стосуються, зокрема, вивчення кардіопульмональних проявів при анкілозивному спондилоартриті, стратифікації факторів ризику розвитку

Колектив кафедри внутрішньої медицини № 2

подагричної нефропатії, неалкогольного стеатогепатиту та кардіоваскулярного ризику в пацієнтів на подагру. Розпочато активне впровадження методики FRAX для визначення ймовірності переломів, внаслідок остеопорозу протягом 10-річного періоду.

У перспективах лікувальної роботи клініки внутрішньої медицини № 2 – подальше вивчення маркерів кардіоваскулярного ризику, встановлення їх ролі у розвитку серцево-судинних подій в ревматології та розробка програм лікування; створення реєстру пацієнтів, які отримують або потребують лікування біологічними агентами та дослідження ефективності імун-

Сеанс імунобіологічної терапії проводить маніпуляційна медсестра

Практичне заняття з ендокринології веде ас. І. І. Свистун

Доцент Р. Р. Коморовський з іноземними студентами в кардіологічному відділенні

біологічної терапії визначення клініко-лабораторних порушень функції печінки у пацієнтів при тривалому використанні метотрексату та формування групи ризику щодо виявлених змін; вивчення кардіоваскулярного ризику в хворих на остеоартроз та подагру.

Результати наукових розробок в клінічну практику реалізуються у вигляді статей, тез, патентів та посібників, в тому числі за останні 5 років

Доцент Г. В. Лихацька демонструє методику ЕФГДС

було опубліковано 10 статей у фахових виданнях, 3 статті у закордонних виданнях таких, як European Journal of Rheumatology, Annals of the Rheumatic Diseases, Echocardiography, видано англomовний посібник з основ внутрішньої медицини для студентів 4-го та 5-го

курсів під редакцією проф. С. І. Сміян.

Доцент клініки внутрішньої медицини № 2 Р. Р. Коморовський проводить практичне заняття

Асистент І. І. Свистун демонструє методику визначення глюкози крові

КЛІНІКА ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ № 3

Завідувач клініки внутрішньої медицини № 3
д. мед. наук, проф. Л. П. Мартинюк

Клініку внутрішньої медицини № 3 очолює д. мед. наук, проф. Л. П. Мартинюк. Її базою є нефрологічне відділення на 30 ліжок та пульмонологічне відділення на 30 ліжок Тернопільської університетської лікарні. Лікувальну та діагностично-консультативну роботу в клініці здійснюють 1 професор, 5 доцентів, 4 асистенти, 6 лікарів вищої кваліфікаційної категорії.

Клініка надає високоспеціалізовану нефрологічну і пульмонологічну допомогу хворим міста й області. Завідувач клініки проф. Л. П. Мартинюк спільно із завідувачами профільних відділень контролюють та забезпечують дотримання стандартів надання високоспеціалізованої стаціонарної медичної допомоги пацієнтам нефрологічного та пульмонологічного профілів, використання сучасних методик діагностики, надання організаційно-методичної та консультативної допомоги в лікувально-профілактичних закладах області.

Нефрологічне відділення очолює лікар-нефролог вищої кваліфікаційної категорії Г. Б. Симко. Щорічно у нефрологічному відділенні проходять обстеження та лікування понад тисяча пацієнтів.

Лікарі нефрологічного відділення регулярно підвищують свій фаховий рівень на курсах тематичного вдосконалення, беруть участь у проведенні переривчастих курсів для терапевтів області, всеукраїнських та регіональних наукових нефрологічних конференцій, активно займаються науковою роботою.

Лікування пацієнтів у нефрологічному відділенні здійснюють згідно із затвердженими стандартами, що базуються на сучасних рекомендаціях Української асоціації нефрологів. У лікувальний процес постійно впроваджують нові методики відповідно до затвердженого плану впроваджень, забезпечують умови для виконання науково-практичних досліджень за тематикою клінік, реєстру нововведень Міністерства охорони здоров'я України, розробок працівників нефрологічного відділення.

Професорсько-викладацький склад клініки внутрішньої медицини № 3 та ординатори нефрологічного відділення проводять активну роботу з пропаганди здорового способу життя шляхом виступів на місцевому телебаченні та радіо, публікацій у пресі, видання інформаційних листів.

Для забезпечення сучасних методів діагностики нефрологічних захворювань на базі відділення впроваджено такі методики, як: використання активного метаболіту вітаміну D₃ у хворих з вторинним гіпертиреозом, застосування еритропоєтинів альфа у хворих із хронічною нирковою недостатністю, визначення МЩКТ за допомогою денситометра

Завідувач кафедри внутрішньої медицини № 3
Л. П. Мартинюк і завідувач нефрологічного відділення
Г. Б. Симко на огляді пацієнтки

Клінічний обхід проводить куратор нефрологічного відділення
д. мед. наук, проф. Л. П. Мартинюк

у хворих з III-V стадіями хронічної хвороби нирок, використання некальцієвмісних фосфатозв'язувальних препаратів у хворих на хронічну хворобу нирок, які перебувають на програмному гемодіалізі, використання альфакальцидолу для корекції вторинного гіперпаратиреозу в хворих на хронічну хворобу нирок.

На кафедрі завершено багаторічне дослідження на тему: «Ефективність комплексного лікування порушень мінерального обміну та кісткового ремоделювання у хворих на хронічну хворобу нирок».

Асистент кафедри внутрішньої медицини № 3
І. Г. Якубишина проводить огляд пацієнта

Доц. Т. О. Паламар проводить прийом ЕКГ по мережі
«ТЕЛЕКАРД» і телеметричне консультування

порушень мінерального обміну та кісткового ремоделювання у хворих на хронічну хворобу нирок».

Здійснено теоретичне узагальнення і нове вирішення ключових завдань в галузі медицини, а саме нефрології, які полягають у визначенні клініко-патогенетичних особливостей перебігу порушень мінерального обміну та кісткового ремоделювання залежно від функціо-

нального стану нирок, покращенні діагностики та розробці способів ефективної корекції порушень кальціє-фосфорного обміну та кісткового ремоделювання на тлі хронічної хвороби нирок з використанням фосфатозв'язувальних препаратів різних груп, альфакальцидолу та стронцію ранелату, які спрямовані на зменшення ризику переломів, покращання якості життя і виживання таких хворих.

Клініка внутрішньої медицини № 3 і нефрологічне відділення є

організаційно-методичним центром з надання висококваліфікованої спеціалізованої допомоги пацієнтам нефрологічного профілю в області, а також центром стажування лікарів-нефрологів на робочих місцях, підготовки середнього медичного персоналу.

Працівники клініки розробили та впровадили нові сучасні протоколи реабілітації пацієнтів з хронічною хворобою нирок.

Завідувач відділення, ординатори, працівники Тернопільського державного медичного університету забезпечують високо-

Проведення велоергометрії (парний тест)

Лікар вищої кваліфікаційної категорії І. Б. Левицький проводить двовимірну ЕХО-кардіоскопію

кваліфікованою плановою та екстреною лікувально-консультативною допомогою пацієнтів із супутньою нефрологічною патологією у стаціонарних підрозділах КЗ ТОР «Тернопільська університетська лікарня» та чергують у центрі екстреної медичної допомоги з метою надання високоспеціалізованої допомоги хворим, які перебувають у лікувальних закладах області. Для наближення спеціалізованої медичної допомоги до населення області працівники клініки внутрішньої медицини № 3 та ординатори нефрологічного відділення 1–2 рази

на місяць здійснюють консультативні виїзди у лікувально-профілактичні заклади області.

Базою клініки внутрішньої медицини № 3 є пульмонологічне відділення, яке очолює лікар-пульмонолог вищої кваліфікаційної категорії Л. Ф. Шведова. Щорічно в пульмонологічному відділенні проходить обстеження та лікування більше тисячі пацієнтів.

Завідувач відділення Л. Ф. Шведова разом із завідувачем кафедри проф. Л. П. Мартинюк та куратором відділення доц. Л. П. Боднар

забезпечують сучасний рівень діагностично-лікувального процесу в пульмонологічному відділенні.

Крім того, відділення є не лише високоспеціалізованим лікувально-діагностичним підрозділом, але й методично-консультативним центром для хворих області з бронхолегеневою та алергологічною патологією. Тому до основних завдань відділення належать: надання високоспеціалізованої пульмонологічної, алергологічної допомоги населенню області; організаційно-методична робота в ліку-

Клінічний обхід проводить асистент І. Г. Якубишина

вально-профілактичних закладах області з впровадження протоколів і стандартів лікування хворих з пульмонологічною патологією; впровадження в практику роботи терапевтичних відділень області сучасних лікувально-діагностичних, пульмонологічних технологій, рекомендованих провідними терапевтичними клініками України та зарубіжжя.

Найбільшу питому вагу серед пролікованих пацієнтів у пульмонологічному відділенні складають хворі на бронхіальну астму, хронічне обструктивне захворювання легень (ХОЗЛ), пневмонії (80 %), які переважно належать до третинного рівня курації. Лікування і діагностику пульмонологічних та алергологічних хвороб здійснюють

Сеанс небулайзерної терапії

Завідувач пульмонологічного відділення Л. Ф. Шведова оцінює рентгенограми пацієнта в динаміці

згідно з протоколами і стандартами лікування, затвердженими МОЗ України, та рекомендаціями Європейської асоціації пульмонологів і торакальних хірургів.

У процесі верифікації діагнозу використовують сучасні інструментально-лабораторні технології: комп'ютерну томографію легень, магнітно-ядерний резонанс (МРТ), УЗД плевральних порожнин, цифрову флюорографію легень, фібробронхоскопію з дослідженням біопсійного матеріалу, спірометрію; імунологічне дослідження, визначення кріоглобулінів, титру холодкових антитіл, визначення рівнів специфічних IgE до різних алергенів, реакції агломерації, визначення маркерів автоімунної патології.

У практику лікування хворих на бронхіальну астму, ХОЗЛ впроваджено небулайзерну терапію, оксигенотерапію через концентратор кисню, який знаходиться безпосередньо в палаті біля пацієнта. Крім того, оснащення відділення екосистемою «HYLA» дає можливість створювати в палатах оптимальний мікроклімат, значно зменшити концентрацію побутових алергенів, що вкрай необхідно хворим на atopічну бронхіальну астму та алергічний бронхіт.

Для постійного моніторингу оксигенації крові у хворих з патологією легень використовують пульсоксиметр.

КЛІНІКА НЕВІДКЛАДНОЇ ТА ЕКСТРЕНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

Завідувач невідкладної та екстреної медичної допомоги
заслужений діяч науки і техніки України, д. мед. наук,
проф. М. І. Швед

Кафедра невідкладної та екстреної медичної допомоги створена в травні 2012 року (наказ № 504) на базі Тернопільської університетської лікарні та центру екстреної медичної допомоги, очолив її заслужений діяч науки і техніки України, професор Микола Іванович Швед. Основні напрямки його наукових інтересів – невідкладні стани, кардіологія, нефрологія, ендокринологія.

В 2012 році співробітниками кафедри розроблено і затверджено ЦМК МОЗ України типову навчальну програму з дисципліни «Екстрена медична допомога», а також підготовлено 10 методичних розробок та понад 12 тис. контрольних тестів для навчання студентів. В цьому ж році наказом МОЗ України кафедра затверджена в якості опорної кафедри за цими програмами. На кафедрі навчаються студенти 4 і 6 курсів медичного факультету, студенти 5 курсу стоматологічного факультету, інтерни, курсанти, а також медсестри-бакалаври та медсестри магістри дистанційної форми навчання ННІ медсестринства. В 2013 році співробітниками кафедри підготовлено і видано у видавництві «Укрмедкнига» посібник «Основи внутрішньої медицини», в якому наводяться протоколи і алгоритми з надання невідкладної та екстреної медичної допомоги, а в 2015 році видано посібник та підручник: «Екстрена медична допомога», який затверджений в якості національного.

У 2015 році кафедра отримала комплект навчально-тренувального майна, що дозволило створити навчально-тренувальний центр, в якому студенти відповідно до сучасних міжнародних протоколів з медицини невідкладних станів відпрацьовують елементи кваліфікованої серцево-легеневої реанімації, методику інтубації трахеї, діагностику і надання допомоги при порушенні серцевого ритму, в тому числі при фібриляції шлуночків.

У навчальний процес також впроваджено окремі оновлені протоколи з медицини невідкладних станів (18 протоколів),

які розроблені спільно з фахівцями факультету післядипломної освіти, окремі елементи з надання екстреної медичної допомоги травмованим постраждалим за системою ITLS (International Trauma Life Support). Впроваджено нові підходи з надання невідкладної та екстреної медичної допомоги у масових випадках. У навчальний процес впроваджені стандарти ALS (Advanced Life Support – кваліфіковані заходи реанімації) Європейської ради реанімації. Доценти Л. П. Мартинюк та Р. М. Ляхович пройшли курс ALS у Кракові й отримали сертифікати Європейської ради реанімації.

Клінічний розбір тяжкохворого проводять керівник центру внутрішньої медицини І. М. Герасимець, проф. М. І. Швед та завідувач кардіологічного відділення для інфарктних хворих Н. М. Вівчар

Традиційні напрямки наукових розробок співробітників кафедри – кардіологія, ендокринологія, ревматологія та нефрологія. Зокрема, науковцями кафедри досліджуються проблеми артеріальної гіпертензії, ішемічної хвороби серця, інфаркту міокарда, остеопорозу та цукрового діабету. На 2013–2016 рр. заплановано виконання комплексної міжкафедральної наукової роботи, присвяченої розробці проблеми коморбідності в клініці внутрішніх хвороб.

Лікувальною базою кафедри є палати інтенсивної терапії кардіологічного відділення (9 ліжок), 15 ліжок кардіологічного відділення, ендокринологічне відділення (50 ліжок) та відділення гемодіалізу (16 гемодіалітичних установок) КЗ ТОР «Тернопільська університетська лікарня», а також 2 підстанції ЕМД м. Тернополя.

Доцент О. Л. Сидоренко проводить велоергометрію кардіологічному хворому

6 співробітників кафедри мають вищу кваліфікаційну лікарську категорію, 3 – першу. Для забезпечення сучасного рівня діагностики та лікування захворювань нирок, серцево-судинних захворювань та патології органів дихання колективом кафедри впроваджено ряд нововведень: добове моніторування серцевого ритму та артеріального тиску, алгоритми інтенсивного лікування нефротичного синдрому (пульс-терапія, плазмаферез, гемодіафільтрація), розробле-

Клінічний обхід проводить завідувач клініки невідкладної та екстреної медичної допомоги проф. М. І. Швед

но алгоритми діагностики і лікування порушень ритму та провідності серця, інших гострих кардіологічних станів (тимчасова і постійна електрокардіостимуляція, велоергометрія, ехокардіоскопія у 2-вимірному режимі та черезстравохідна ЕхоКС). Крім того, співробітниками кафедри здійснюється телеметричне консультування амбулаторій з надання первинної медико-санітарної допомоги в селах Зарубинці, Гнилиці, В. Говилів, Увисла та Кокошинці. Для наближення спеціалізованої медичної допомоги населенню області, працівники кафедри здійснюють консультативні виїзди у лікувально-профілактичні заклади області, в лікарські амбулаторії з надання первинної медико-санітарної допомоги.

Доцент О. Б. Сусли демонструє студентам методику гемодіалізу у нефрологічному відділенні

КЛІНІКА КЛІНІЧНОЇ ІМУНОЛОГІЇ, АЛЕРГОЛОГІЇ ТА ЗАГАЛЬНОГО ДОГЛЯДУ ЗА ХВОРИМИ

Завідувач клініки клінічної імунології, алергології та загального догляду за хворими д. мед. наук, проф. І. Я. Господарський

Протягом останніх 3 років працівниками кафедри регулярно проводилися обходи в гастроентерологічному (проф. І. Я. Господарський) і гематологічному (доц. Б. Локай) відділеннях, а також курація хворих в гастроентерологічному, гематологічному, пульмонологічному, ендокринологічному відділеннях, відділенні судинної хірургії (доценти Н. Рега, В. Городецький, О. Зарудна, О. Усинська, асистенти Л. Мазур, С. Коноваленко, асистент К. Волинець).

Серед основних напрямків роботи співробітників нашої кафедри – дослідження імунопатогенезу позапечінкових проявів хронічних гепатитів В і С (результатом стали докторська дисертація І. Я. Господарського; протоколи надання медичної допомоги хворим на змішану кріоглобулінемію, затверджені МОЗ України; декілька методичних реко-

ментацій, інформаційних листів, 5 патентів, більше 50 журнальних статей), вивчення імунотропних ефектів внутрішньовенних моноклонових антитіл (інноваційна апробація та запровадження клінічного використання цих засобів в області та Україні були проведена на базі обласного центру клінічної імунології та алергології), інноваційні дослідження у галузі нових типів специфічної алерготерапії, вивчення ефективності та імунологічних ефектів нових типів інтерферонів, неспецифічних та специфічних внутрішньовенних імуноглобулінів тощо. Результати проведених досліджень були представлені на численних міжнародних конгресах як в Україні, так і за кордоном (Варшава, Прага, Париж, Берлін, Москва, Санкт-Петербург, Белград, Будапешт тощо).

Протягом 2010-15 рр. спільно з працівниками лікарні було організовано і проведено 4 міжнародні імунологічні конференції «Імунопатологія при респіраторних захворюваннях», у яких взяли участь колек-

тиви науковців з України, Польщі, Білорусі, Росії, США, Болгарії, а також 6 регіональних конференцій, більше 20 клінічних і патологічних конференцій.

Імунологи університету протягом останніх 3 років взяли участь у проведенні 6 міжнародних багатоцентрових клінічних досліджень, присвячених вивченню актуальних аспектів клінічної імунології та алергології, з них 2 – спільно з кафедрою хірургії, 1 – спільно з кафедрою ЛОР-хвороб. Усі дослідження проводилися із залученням лікарів університетської лікарні, у більшості випадків вони виступали координаторами і головними дослідниками.

Завідувач гастроентерологічного відділення В. В. Куліш проводить розбір іригограми

Клінічний обхід у гастроентерологічному відділенні

Розвиток гематології як клінічного та наукового напрямку у Тернополі був започаткований одночасно зі створенням гематологічного відділення на базі обласної клінічної лікарні у 60-ті роки XX століття.

У складі клініки розгорнуто 70 ліжок, з яких 35 – гастроентерологічних, 30 – гематологічних, 5 – імунологічних, тут надають висококваліфіковану спеціалізовану допомогу хворим гастроентерологічного, гематологічного та імунологічного профілів. Гастроентерологічне відділення очолює го-

ловний поза-штатний гастроентеролог Департаменту охорони здоров'я Тернопільської ОДА, лікар вищої кваліфікаційної категорії В. В. Куліш. Основним напрямком надання допомоги у відділенні є лікування хворих на хронічні панкреатити, за-

хворювання гепатобіліарної зони, в тому числі пацієнтів із хронічними гепатитами вірусної та аутоімунної етіології. Основні функції відділення: впровадження сучасних методів діагностики, лікування і профілактики захворювань органів травлення; підвищення кваліфікації лікарів і середнього медичного персоналу лікувально-профілактичних закладів області з питань гастроентерології; проведення аналізу поширення захворювань органів травлення, тимчасової непрацездатності, інвалідності й смертності та розробка ефективних засобів щодо їх зниження і профілактики. Лікувально-діагностичний процес у відділенні забезпечують д. мед. наук, проф. І. Я. Господарський, д. мед. наук, проф. В. М. Василюк, доценти М. Є. Гаврилюк, І. В. Смачило, О. С. Усинська, 2 лікарі-ординатори вищої кваліфікаційної категорії Т. О. Овечкіна, Л. М. Негода, а також клінічні ординатори Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського. На основі відділення функціонують 2 обласних центри: 1. Обласний центр

Клінічне обговорення проводить проф. І. Я. Господарський

Проведення комп'ютерної інтрагастральної рН-метрії

гастроентерології з гепатологією (керівник – проф. І. Я. Господарський). До складу центру входять 35 ліжок гастроентерологічного відділення (надають висококваліфіковану спеціалізовану допомогу хворим гастроентерологічного профілю), кабінет клінічного гастроентеролога поліклініки. 2. Обласний центр клінічної імунології та алергології (керівник – проф. І. Я. Господарський). До складу центру входять 5 ліжок гастроентерологічного відділення (надають висококваліфіковану спеціалізовану допомогу хворим

імунологічного профілю) і 5 ліжок пульмонологічного відділення (надають висококваліфіковану спеціалізовану допомогу хворим алергологічного профілю), кабінет клінічного імунолога/алерголога поліклініки, імунологічна лабораторія. Новими діагностичними технологіями, впровадженими у клініці, є: розроблена та апробована методика диференційованого визначення типів

Введення пегільованого інтерферону хворому на хронічний гепатит С

кріоглобулінемії; визначення 29 антигенів і генетичного матеріалу вірусів у кріопреципітатах; визначення популяцій і субпопуляцій лімфоцитів за допомогою моноклонових антитіл; комп'ютерна інтрагастральна рН-метрія. Новими лікувальними технологіями, впровадженими у клініці, є: запропоноване та апробоване поєднання пегільованих інтерферонів та селективних тимоміметиків при хронічних вірусних гепатитах; використання внутрішньовенних імуноглобулінів при вірусних пневмоніях і автоімунних синдромах та захворюваннях. Розроблено технологію засто-

Завідувач гематологічного відділення
Г. Г. Кміта проводить
діагностичний перегляд
мієлограми

842 хворих, серед них пацієнтів з уперше встановленим діагнозом – 231. У відділенні лікують хворих з такими патологіями, як: гостра мієлоїдна лімфобластна лейкемія; хронічна мієлоїдна та лімфоїдна лейкемія; множинна мієлома; мієлодиспластичний синдром; ідіопатичний мієлофіброз; справжня поліцитемія; есенціальна тромбоцитемія; гостра та хронічна імунна тромбоцитопенічна пурпура; анемії різного генезу середнього ступеня тяжкості й тяжкі; гемофілія А та В; симптоматичні еритроцитози, тромбоцитози, тромбоцитопенії,

розлади гемостазу.

Колектив клініки налагодив тісну співпрацю з провідними науково-дослідними та клінічними лабораторіями України, де проводять цитогенетичне, молекулярно-генетичне дослідження та імунофенотипування імунітетів і клітин кісткового мозку з метою чіткої верифікації діагнозу та підвищення якості лікування. Накопичено великий власний досвід проведення поліхіміотерапії онкогематологічних захворювань згідно зі стандартами і протоколами, затвердженими МОЗ України. Працівники клініки вивчають зміни мінеральної щільності кісткової тканини у хворих на хронічну лейкемію на двофотонному денситометрі «LUNAR DPX-A». У своїй роботі лікарі керуються останніми вітчизняними та світовими даними про особливості перебігу та методи впливу на

Куратор гематологічного відділення доц. Б. А. Локай проводить стерильну пункцію

сування імунотерапевтичних засобів у хворих на гепатит С із резистентністю до противірусної терапії. Уперше в Тернопільській області розпочато використання внутрішньовенних моноклонових антитіл при автоімунних захворюваннях. Розроблені колективом клініки діагностичні й лікувальні технології захищені патентами на винаходи і корисні моделі. Гематологічне

відділення очолює обласний позаштатний гематолог Департаменту охорони здоров'я Тернопільської ОДА, лікар вищої кваліфікаційної категорії Г. Г. Кміта. Куратором гематологічного відділення є канд. мед. наук, доц. Б. А. Локай. Лікувальний процес у відділенні забезпечують також лікарі вищої та першої кваліфікаційних категорій Л. Т. Крамар та Р. Й. Вибирана. Основною функцією відділення є надання висококваліфікованої консультативної, діагностичної та високоспеціалізованої лікувальної допомоги пацієнтам із захворюваннями системи крові. Протягом 2014 року у відділенні проліковано

Клінічний обхід проводять куратор та лікарі-ординатори гематологічного відділення

патологічний процес. У 2007–2011 роках працівники клініки брали участь у роботі Українсько-нідерландського проекту при підтримці програми MATRA «Підтримка та поліпшення догляду за людьми похилого віку на рівні громад» за участю представників влади,

громадськості, нідерландських експертів, преси. Цей проект передбачав ряд взаємопов'язаних кроків, а саме: опіку над людьми похилого віку, які перебувають у групах ризику й потребують допомоги; сімейну медицину з наголосом на роботі медсестер; співпрацю та координацію зусиль різних установ для забезпечення безперервного догляду. ННІ медсестринства Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського був координатором цього проекту в Україні. Зусиллями співробітників клініки проведено 5 грантових досліджень під керівництвом проф. І. Я. Господарського та проф. Ю. І. Сливки. На сьогодні продовжується виконання 4 міжнародних клінічних досліджень. Основні теми наукових досліджень: імунopatологія хронічних вірусних гепатитів та інших інфекційних хвороб; імунopatологія реактивних і ревматоїдного артритів, інших автоімунних захворювань; алергози та бронхіальна астма.

Спільно з кафедрою пропедевтики внутрішньої медицини проведено 3 міжнародних конференції «Імунopatологія при респіраторних захворюваннях». У роботі цих форумів брали участь делегації з Польщі, Росії, Білорусі, США (експерти Національної агенції аерокосмічних досліджень з питань гіпоксії). За результатами конференцій організовано Міжнародний грантовий проєкт щодо вивчення епідеміології бронхіальної астми (Україна–Польща–Білорусь–Канада).

Клінічний розбір у гематологічному відділенні

Клініка є навчальною базою для вітчизняних та іноземних студентів медичного факультету, ННІ медсестринства та лікарів-інтернів, які проходять підготовку в Тернопільському державному медичному університеті. Усі викладачі клініки відмінно володіють іноземними мовами і сертифіковані на право

викладання англійською мовою (не нижче 2 рівня). Перспективними напрямками розвитку клініки є розширення можливостей діагностики захворювань з використанням імунофенотипування клітин периферичної крові та кісткового мозку, цитогенетичного та молекулярно-генетичного методів дослідження; створення умов для проведення високодозової хіміотерапії, автота ало-

На базі клініки проходять навчання студенти та клінічні ординатори з різних країн світу

трансплантації кісткового мозку; визначення предикторів імунної відповіді на введення пегільованих інтерферонів, внутрішньовенних моноклонових антитіл. Плануються продовження і поглиблення співпраці з провідними світовими імунологічними, гастроентерологічними і гематологічними центрами з проведенням стажування лікарів, засвоєнням та впровадженням нових діагностичних і лікувальних технологій.

КЛІНІКА КЛІНІКО-ЛАБОРАТОРНОЇ ДІАГНОСТИКИ

Завідувач клініки клініко-лабораторної діагностики
д. біол. наук, доц. І. Я. Криницька

Клініку клініко-лабораторної діагностики створено 1 травня 2011 року. Навчальний, науковий та діагностичний процеси в ній забезпечують завідувач клініки, один професор, один доцент, 3 асистенти. Навчальною базою клініки є університетська лікарня і міжкафедральна науково-клінічна лабораторія університету.

Клініко-діагностична лабораторія КЗ ТОР «Тернопільська університетська лікарня». До складу лабораторії входять клінічний, біохімічний, імуноферментний, імунологічний, бактеріологічний підрозділи та лабораторія ургентної служби з цілодобовим режимом роботи. Проведення лабораторних досліджень забезпечують 12 лікарів вищої кваліфікаційної категорії та досвідчені фахівці-лаборанти.

Основними завданнями клініко-діагностичної лабораторії є виконання лабораторних досліджень високого рівня, впровадження новітніх технологій відповідно до світових стандартів, спрямованих на покращення лікувально-діагностичного процесу третинного рівня складності надання медичної допомоги.

Щорічно лабораторія бере участь у міжлабораторному контролі якості, за підсумками якого отримано 100 % результат достовірності.

Клініко-діагностична лабораторія є організаційно-методичним центром, на її базі проводять первинну підготовку лікарів області, здійснюють підвищення кваліфікації лаборантів, організовують науково-практичні конференції.

На даний час лабораторія університетської лікарні єдина з державних медичних закладів і одна з перших у західному регіоні оснащена найсучаснішими напівавтоматичними та автоматичними аналізаторами, зокрема автоматичним біохімічним аналізатором системи «Integra 400 plus» Roche (Швейцарія), автоматичним імуноферментним аналізатором «Elecsys 2010» Roche Hitachi, автоматичним гематологічним аналізатором «MS-4» (Франція).

Робота даних аналізаторів забезпечує проведення:

- імуноферментних досліджень з визначенням: тиреотропного гормону, T_4 -вільного гормону, антитіл до тиреопероксидази, пролактину, кортизолу, тестостерону, лютеїнізуючого гормону, фолікулостимулюючого гормону, С-пептиду, паратгормону, ге-

- лікобактер пілорі, феритину, маркерів гепатитів В, С, простатоспецифічного антигену, інсуліну, імуноглобулінів Е, А, М, G, CD (3, 4, 8, 22), маркерів кардіосклерозу;

- біохімічних досліджень з визначенням показників: ліпідограми, лактату, ліпази, амілази панкреатичної, білкового, вуглеводного обмінів, мікроелементів, D-димеру, ферментів;

- гематологічних досліджень з визначенням вісімнадцяти показників периферичної крові.

Завідувач клініко-діагностичної лабораторії, лікар-лаборант вищої кваліфікаційної категорії Н. С. Степанчук проводить мікроскопічне дослідження ліквору

Дослідження біохімічного матеріалу проводять лікарі О. М. Яременко, Л. М. Фецан, І. Б. Доленга

Аналіз крові проводять лаборанти КДЛ
І. В. Лупій, Г. В. Кусьмій, Г. І. Бриляк, І. В. Свинчак

У 2011 році впроваджено новітні методи дослідження: D-димер, антитіла до імуноглобуліну Е-лямблій, антитіла до імуноглобуліну G-, M-хламідій, антитіла до імуноглобуліну G-мікоплазми, уреазплазми, визначення двоспіральної ДНК, антинуклеарних антитіл, антитіл до циклічного цитрулінового пептиду.

Міжкафедральна науково-клінічна лабораторія. До складу лабораторії входять підрозділи: полімеразно-ланцюгової реакції, імунологічний, оснащений проточним цитофлуориметром, імуноферментний, біохімічний, клінічний.

На базі клініки навчаються студенти 4 і 5 курсів медичного, 3 і 4 курсів фармацевтичного та 4 курсу стоматологічного факультетів, яким викладають такі дисципліни, як клінічна лабораторна діагностика, клінічна біохімія,

Лікар-лаборант В. Т. Кирик проводить дослідження на біохімічному аналізаторі

Лікар-лаборант Л. М. Фецаєв проводить дослідження на імуноферментному аналізаторі

функціональна біохімія. Також проводять первинну спеціалізацію з клінічної лабораторної діагностики, клінічної біохімії та передатестаційні цикли і курси тематичного вдосконалення для лікарів-лаборантів і лаборантів з вищою немедичною освітою.

За електрохемілюмінесцентним аналізатором
Г. В. Гетьман

Визначення показників згортання крові на автоматичному коагулографі проводить лікар-лаборант Л. І. Ліщина

У клініці проводять наукові дослідження з проблем діагностики та епідеміології грипу й інших респіраторно-вірусних інфекцій, вірусних гепатитів В і С, ролі апоптозу в розвитку патологічних процесів, стану клітинного і гуморального імунітету при різних захво-

Канд. мед. наук М. І. Марущак
проводить аналіз результатів проточної
цитофлуориметрії
на апараті «Backman coulter»

У клінічній лабораторії
студенти виконують
загальний аналіз крові

Студенти 4 курсу працюють на біохімічному
аналізаторі «Humalayer»

Студент 5 курсу ознайомлюється
з роботою автоматичного
імуноферментного аналізатора «Cobas»

клініка клініко-ла-
бораторної діаг-
ностики. Це дозво-
лить використо-
вувати для потреб
клініки і в науковій
роботі викладачів

рюваннях. У дослідженнях вико-
ристовують сучасні методи – про-
точної цитометрії, полімеразно-
ланцюгової реакції, імунофермент-
ного аналізу.

У найближчій перспективі в
університетській лікарні заплано-
вано будівництво лабораторно-діагностич-
ного корпусу, на базі якого буде функціонувати

та практичних лікарів сучасні інформативні
лабораторні методи діагностики.

ЦЕНТР ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ДІАГНОСТИКИ ТА КЛІНІЧНОЇ ПАТОФІЗІОЛОГІЇ

Завідувач центру функціональної діагностики
д. мед. наук, доц. М. І. Марущак

Центр функціональної діагностики та клінічної патофізіології створений 7 червня 2012 року на базі відділення функціональної діагностики Тернопільської університетської лікарні і кафедри функціональної діагностики та клінічної патофізіології, яку очолила д. мед. наук, доц. М. І. Марущак.

Метою його створення є впровадження сучасних методів функціональної діагностики у діагностично-лікувальний процес та проведення глибокого, всебічного діагностичного пошуку. Багатопрофільний підрозділ центру функціональної діагностики оснащений сучасною, високоінформативною медичною апаратурою зарубіжного і вітчизняного виробництва з врахуванням рекомендацій Положення про службу функціональної діагностики в Україні, Європейського товариства кардіологів, Європейського респіраторного товариства, Української асоціації клінічних нейрофізіологів.

У центрі проводиться обстеження серцево-судинної, нервової системи, органів дихання й опорно-рухового апарату. На даний момент в умовах центру можливим є проведення електрокардіографії, холтеровського моніторингу ЕКГ, добового моніторингу артеріального тиску, електроенцефалографії, денситометрії, дослідження функції зовнішнього дихання.

Реєстрація електроенцефалограми

Для реєстрації електричної активності серця, виявлення різноманітних порушень ритму та провідності, наявності ішемічних змін, добового коливання показників артеріального тиску використовують сучасний електрокардіографічний комплекс ECG Pro (Imesc, Україна).

Дослідження функції зовнішнього дихання проводиться на комп'ютерному спірометричному обладнанні Spirolab 3 (MIR, Італія), який дозволяє оцінити рестриктивні та обструктивні типи порушень зовнішнього дихання; проведення проб з бронхолітиками дає можливість виявити динамічну обструкцію бронхів.

Реєстрація ЕКГ. Заняття проводить С. В. Дзига

Для реєстрації біопотенціалів мозкових клітин, що відображають функціональну активність мозку, використовують комп'ютерний енцефалограф System Plus Evolution (Micromed, Італія).

Працівники Центру співпрацюють з лікарями функціональної діагностики Київського

міського центру серця та Асоціацією кардіологів України. Спільно з колективом відділення функціональної діагностики викладачі кафедри беруть участь у клінічних тренінгах, наукових семінарах, майстер-класах.

ПАРАКЛІНІЧНІ ВІДДІЛЕННЯ

Параклінічні відділення співпрацюють з усіма клініками Тернопільської університетської лікарні з питань організації роботи та проведення лікувально-діагностичних заходів.

Відділення функціональної діагностики. Основним завданням відділення є проведення висококваліфікованої спеціалізованої функціональної діагностики з дослідженням серцево-судинної (електрокардіографія, реографія, велоергометрія) та дихальної (пневмотахо- та спірографія) систем. Вказані методики дають можливість проводити ранню діагностику патології серця, зокрема порушень його

Старша медсестра З. Р. Зомбра здійснює запис електрокардіограми

Проведення пневмотахографії

метаболізму, ритму, гострої та хронічної коронарної недостатності. Оцінка динамічних змін показників функціональних проб дозволяє достовірно визначити ефективність медикаментозного лікування, загальну працездатність пацієнта, встановити ступені недостатності кровотоку, визначити тип і ступінь вентиляційних порушень.

Відділення функціональної діагностики університетської лікарні має на озброєнні сучасне медичне обладнання, в тому числі діагностичний комп'ютерний комплекс «Кардіо-плюс», комп'ютерний реографічний комплекс. Кількісні показники роботи підрозділу відповідають середнім

значенням для аналогічних відділень обласних лікарень України. Упродовж 2010 року працівники відділення провели майже 25 тисяч функціональних обстежень.

Перспективним напрямком розвитку відділення є вдосконалення рівня функціональної діагностики бронхолегеневої системи.

На часі впровадження в роботу університетської лікарні таких методик, як реоенцефалографія, цифрова оптична капіляроскопія для виявлення ранніх порушень мікроциркуляції у хворих із судинною, ендокринологічною, кардіологічною, неврологічною патологіями.

У тісній співпраці з відділеннями лікарні та науковими співробітниками медичного університету здійснюються діагностичний пошук, розгляд та обговорення складних клінічних випадків. Матеріали використовують для проведення періодичних занять, консультацій та конференцій. Відділення функціональної діагностики є навчальною базою для підготовки і професійного вдосконалення лікарів та медсестер районних і міських лікарень області.

Медсестра М. Г. Новосад проводить велоергометрію

Рентгенорадіологічне відділення. Основним завданням відділення є оптимізація променевого навантаження на пацієнтів та медичний персонал рентгенорадіологічних підрозділів лікувально-профілактичних закладів області шляхом відомчого контролю за дотриманням норм радіаційної безпеки, контролю за потужністю експозиційних доз робочих місць, колективних ефективних доз, засобів протирадіаційного захисту.

Лікарі-радіологи та інженерно-технічний персонал відділення здійснюють контроль за виконанням Програми захисту населення Тернопільської області від впливу іонізуючого випромінювання на 2007–2017 рр.

Дозиметричне вимірювання іонізуючого випромінювання

Фізіотерапевтичне відділення КЗ ТОР «Тернопільська університетська лікарня» надає фізіотерапевтичну допомогу хворим стаціонару та є організаційно-методичним і консультативним центром фізіотерапевтичної допомоги області. Фізіотерапевтична допомога – невід’ємна частина комплексного лікування і профілактики різноманітних захворювань.

Лікувальний процес забезпечують лікарі вищої та першої кваліфікаційних категорій,

Завідувач рентгенорадіологічного відділення О. Ю. Розумний

які надають високоспеціалізовану фізіотерапевтичну допомогу хворим терапевтичного та хірургічного профілів, а також проводять процедури лазеро- та магнітолазерної терапії. Фізіотерапевти беруть активну участь у науково-практичних конференціях, семінарах та з’їздах. Їх статті неодноразово друкували в матеріалах науково-практичних конференцій України та періодичних виданнях для населення області.

У складі відділення працюють 15 медсестер та 11 працівників молодшого персоналу, які за рік проводять близько 33–34 тисячі

процедур, таких, як:

- лазеротерапія (магнітолазерна терапія та інфрачервоний лазер);
- низькочастотна електротерапія (гальванізація, діадинамотерапія, електростимуляція);
- високочастотна електротерапія (індуктотерапія, дарсонвалізація, УВЧ-терапія, СМХ- та ДМХ-терапія, ультразвукова терапія);
- інгаляторій, в якому проводять ультразвукові та парові інгаляції, синглетно-кисневу терапію, валкіонтерапію;
- камера штучного мікроклімату (галотерапія);

– масажні процедури передбачають проведення класичного ручного та апаратного масажу на масажному кріслі та релаксаційних кушетках з електропідігрівом.

У грязелікарні проводять озокерито- та парафінотерапію.

Завідувач фізіотерапевтичного відділення Н. Я. Брикса

Впроваджують нові методи лікування, такі, як:

- синглетно-киснева терапія при ішемічній хворобі серця, цукровому діабеті;

- електрофорез із полтавським бішофітом при лікуванні патології хребта;

- інгаляції з розчином глутаргіну при лікуванні хворих на артеріальну гіпертензію.

Відділення співпрацює з кафедрою фізіотерапії і медичної реабілітації та спортивної медицини Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського (завідувач кафедри проф. І. Р. Мисула, канд. мед. наук, доц. Л. В. Левицька). Налагоджена активна співпраця з фізіотерапевтичним відділенням Житомирської обласної клінічної лікарні імені О. Ф. Гербачевського з приводу щоквартального обміну робочою інформацією та моніторингу показників.

Перспективним напрямком розвитку відділення є експлуатація на повну потужність водолікарні, в якій наявні ванні зали, кабінети гідромасажу, циркулярного душу, підводного скелетного витягнення, душу Шарко.

Проведення класичного ручного масажу

Відділення лікувальної фізкультури. Основним завданням відділення є забезпечення ранньої фізичної реабілітації хворих терапевтичного та хірургічного профілів з метою запобігання появі ускладнень основних захворювань, відновлення функціональної здатності організму та працездатності. Щорічно у відділенні методом лікувальної фізкультури лікується 9500–10400 хворих.

Медичний персонал відділення володіє сучасними методиками лікувальної фізкультури, надає допомогу хворим. З червня 2003 року

є членом осередку асоціацій фахівців зі спортивної медицини та лікувальної фізкультури.

Завідувач відділення лікувальної фізкультури, лікар вищої кваліфікаційної категорії з лікувальної фізкультури Н. П. Бобеляк за аналітичною роботою

Процедура ультрафіолетового опромінення

У процесі реабілітації хворих використовують лікувальну, коригувальну, дихальну (звукову, дренажну, форсовану) гімнастику, дозовану ходьбу, теренкур. У роботі з пацієнтами, які мають патологію опорно-рухового апарату, застосовують новітні методики пасивної, пасивно-активної, активної розробки їх органів, проводять заняття на відповідних тренажерах.

Проведення ультразвукових інгаляцій

З метою прискорення клінічного та функціонального одужання хворих впроваджено методику формування елементів ізометричного напруження при гіпертонічній хворобі, збільшення фізичного навантаження циклічного типу при цукровому діабеті, постізометричну релаксацію на профілакторі Євменова.

На основі методичних рекомендацій Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського, Департа-

менту охорони здоров'я Тернопільської ОДА, КЗ ТОР «Тернопільська університетська лікарня» «Реабілітація хворих на інфаркт міокарда» від 31.01.2011 року на базі кардіологічного відділення для інфарктних хворих, у відділеннях реабілітації місцевих кардіологічних санаторіїв та поліклініці за місцем проживання впроваджено систему реабілітації хворих на інфаркт міокарда.

Перспективним напрямком розвитку відділення є впровадження в практику методики ранньої фізичної реабілітації хворих з черепно-мозковими травмами.

Медсестра О. П. Нагаєнко проводить комплекс вправ для розробки кульшових суглобів

ЦЕНТР ХІРУРГІЇ

З 2001 року колектив хірургічного підрозділу очолює заступник головного лікаря з хірургічної роботи В. В. Запорожець. Віктор Васильович – досвідчений хірург, який пройшов шлях від ургентного хірурга, клінічного ординатора, завідувача хірургічного відділення в районі, вивчив організаторський досвід, зробив вагомий внесок у розвиток нових технологій лікувально-діагностичного процесу. Досягнуто успіхів у малоінвазивних технологіях черевної і торакальної хірургії, оториноларингології та урології, нових технологіях лікування патології очей та ортопедії, впровадженні протоколів і стандартів діагностики та лікування хворих хірургічного профілю.

Центр хірургії Тернопільської університетської лікарні забезпечує населення області високоспеціалізованою та висококваліфікованою стаціонарною і хірургічною допомогою, надає методичну допомогу лікувально-профілактичним закладам області, є клінічною базою медичного університету і базою підвищення кваліфікації лікарів та середнього медичного персоналу.

На базі закладу функціонують клініка хірургії № 1, клініка хірургії з анестезіологією № 2, клініка ендоскопії з малоінвазивною хірургією, урологією, ортопедією та травматологією факультету післядипломної освіти, клініка оториноларингології, офтальмології та нейрохірургії, клініка хірургічної стоматології, розгорнуто 11 стаціонарних хірургічних підрозділів загальною потужністю 365 ліжок, 9 параклінічних відділень, які оснащені відповідною апаратурою та обладнанням.

Утворено високоспеціалізовані центри мікрохірургії ока, ендопротезування, малоінвазивних технологій.

Щорічно в центрі хірургії стаціонарну допомогу надають понад 11 тисячам хворих, проводять близько 6–6,5 тисяч операційних втручань, впроваджують до 45–50 нових методів діагностики та лікування.

Широко використовують такі найсучасніші медичні технології, як: плазмаферез, перитонеальний діаліз, лапароскопічна діагностика, артроскопія, ендопротезування кульшових суглобів, мікрохірургія ока, підбір та поста-

новка штучних оптичних лінз при катаракті, мікрохірургічні втручання при захворюваннях хребта, діапазон щелепно-лицевих операцій, ендоопераційні втручання при аденомі передміхурової залози, видалення конкрементів із сечовивідних шляхів, реконструктивні операції на ЛОР-органах, судинах та ін.

Надання спеціалізованої медичної допомоги забезпечує потужний кадровий потенціал працівників КЗ ТОР «Тернопільська університетська лікарня» і Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського.

Керівник центру хірургії, заступник головного лікаря з хірургічної роботи, лікар вищої кваліфікаційної категорії В. В. Запорожець

КЛІНІКА ХІРУРГІЇ № 1 З УРОЛОГІЄЮ ІМЕНІ ПРОФ. Л. Я. КОВАЛЬЧУКА

Клініка хірургії № 1 з урологією надає спеціалізовану планову та ургентну, хірургічну, проктологічну і торакальну допомогу населенню області.

Науковий потенціал, теоретичні та практичні розробки працівників клініки широко використовуються хірургами не лише Тернопілля, але й усієї України. У клініці сформувався колектив висококваліфікованих хірургів. Одним із фундаторів клініки був д. мед. наук, проф. Ю. Т. Коморовський, який очолював її з 1965 до 1987 року.

З 1987 до 2010 року клініку хірургії № 1 очолював ректор ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського» заслужений діяч науки і техніки України, чл.-кор. НАМН України, д. мед. наук, проф. Л. Я. Ковальчук.

Проф. Л. Я. Ковальчук уперше в Україні започаткував вивчення об'ємного кровообігу стравоходу, шлунка, дванадцятипалої кишки і розробив нові методики орга-

нощадних та органозберігаючих операційних втручань на шлунку, операції на стравоході, підшлунковій залозі, жовчних шляхах, які широко використовуються хірургами України, зокрема Тернопілля. Леонід Якимович підготував цілу хірургічну школу науковців та практичних хірургів, з них 8 докторів та 27 кандидатів медичних наук.

З 2011 року клініку хірургії № 1 очолює проф. Л. Я. Ковальчука д. мед. наук А. Д. Беденюк.

Лікувально-діагностичний процес у клініці забезпечують 3 професори, 4 доценти, 3 кандидати медичних наук, 7 лікарів-хірургів вищої кваліфікаційної категорії і 2 – першої, завдяки яким впроваджуються нові сучасні методики операційних втручань на органах грудної, черевної порожнини, судинах, ендокринній системі.

Клініку хірургії № 1 розгорнуто на 70 ліжках (45 хірургічних з проктологією та гнійною хірургією і 25 торакальних). Працівники клі-

ніки щорічно виконують понад 1400 складних операційних втручань на шлунку, жовчних шляхах, печінці, підшлунковій залозі, кишечнику, щитоподібній залозі, органах грудної порожнини. Хірургічна активність у 2010 році склала 75,5 %, що значно вище, ніж у попередні роки, з післяопераційною летальністю 0,2 %.

На базі клініки проходять підготовку аспіранти, магістри, клінічні ординатори, інтерни.

У торакальному відділенні накопичено великий досвід у лікуванні хворих з нагнійними захворюваннями легень, плеври, новоутвореннями та кістами легень і середостіння, захворюваннями діафрагми (грижі, релаксація), патологією стравоходу, травмами грудної клітки.

Можливості університетської лікарні дозволяють виконувати операції при наявності серйозних супутніх захворювань. Серед планових операційних втручань значну кількість становлять пульмонектомії, плевректомії та лобектомії, резекції ребер тощо. За 2010 рік у 2,5 рази зросла кількість операцій на стравоході, діафрагмі та середостінні. Тісна співпраця з від-

діленням малоінвазивної хірургії дозволила сьогодні широко використовувати малоінвазивні методики діагностики та лікування бульозної хвороби легень та спонтанного пневмотораксу, а також при ліквідації діаф-

Завідувач клініки хірургії № 1
д. мед. наук, проф. А. Д. Беденюк

Проведення операційного втручання

рагмальних гриж. Фахівці торакального відділення цілодобово надають невідкладну допомогу пацієнтам області. Більшість ургентних хірургічних втручань виконують з приводу проникних поранень та закритої травми грудної клітки.

Структурні підрозділи хірургічного профілю тісно співпрацюють з операційним відділенням. Кожного року виконують близько 6000 операційних втручань на 12 операційних столах. Функціонування відділення та виконання операційних втручань забезпечують 15 медсестер та 14 молодших медсестер.

Клінічний розбір післяопераційної хворої у перев'язочній

У клініці здобувають знання з абдомінальної, торакальної, судинної, ендокринної хірургії студенти 4–6 курсів, тут проходять заняття хірургічного гуртка. З усіх тем, що викладаються, працівники підготували робочі програми, лекційні курси, навчально-

Трансуретральна резекція доброякісної гіперплазії простати. Оперує доц. В. В. Твердохліб

Клінічний обхід проводять працівники клініки хірургії № 1

методичні посібники та розробки. Постійно проводиться робота щодо зміцнення навчально-методичної бази, використання нових інформаційних технологій у навчальному процесі.

У клініці є всі умови для проведення практичних занять біля хворого в палаті, операційній, перев'язочній та навчальних кімнатах. Викладачі мають необхідний наочний мате-

Завідувач торакального відділення доц. В. В. Мальований оглядає хворого

ріал (набори тематичних прозірок з малюнками, схемами операцій, рентгенограм тощо). Для визначення рівня теоретичних знань студентів у клініці широко використовують тестовий контроль, розроблений працівниками клініки.

Співробітники клініки підвищують свою кваліфікацію не тільки на теренах України, але й за кордоном – у шпиталі Університету Південної Кароліни Апстейт (США), Карловому університеті (Чехія), Вроцлавському університеті (Польща), широко використовуючи отриманий досвід у повсякденній роботі, впровадженні нових високотехнологічних методик.

За минулий рік опубліковано 45 наукових статей, отримано 7 патентів на винаходи, здійснено 12 виступів на конференціях, симпозіумах. За участю колективу клініки було написано та видано у 2010 році підручник «Хірургія» за редакцією проф. Л. Я. Ковальчука. Щорічно на базі клініки відбуваються засідання завідувачів кафедр хірургії з усіх медичних вузів України.

Лікар-ординатор П. А. Сас проводить плевральну пункцію

пресії жовчних проток у хворих на обтураційну жовтяницю. Визначено залежність між вираженням реперфузійного пошкодження у хворих з різним рівнем білірубінемії і тривалістю обтураційної жовтяниці. Вивчено вплив аплікаційних пов'язок при трофічних виразках на основі варикозної

хвороби та посттромбофлебітичного синдрому нижніх кінцівок.

Завідувач хірургічного відділення канд. мед. наук, доц. О. М. Гусак виконує передню резекцію прямої кишки

Професор клініки хірургії № 1 В. І. Максимлюк виконує субтотальну резекцію шлунка

У клініці розроблено нові методи, направлені на оптимізацію передопераційної підготовки, інтраопераційної корекції та післяопераційного лікування хворих на виразкову хворобу. Досліджено бактеріальний спектр вмісту черевної порожнини та післяопераційних ран у хворих із запальними ускладненнями після операцій на шлунку і дванадцятипалій кишці та розроблено методи їх профілактики і лікування. Встановлено основні чинники розвитку й етапність проявів ішемічно-реперфузійного пошкодження печінки після деком-

Проведення операційного втручання у торакальному відділенні

З відкриттям університетської лабораторії розширились можливості для наукової роботи працівників університету та лікарні. Працівники клініки хірургії № 1 постійно впроваджують нові технології обстеження та лікування хворих. У найближчій перспективі планується покращити матеріально-технічну базу клініки, операційного блоку, що дозволить розширити об'єм операційних втручань та поліпшити їх якість. Тісна співпраця співробітників університету та працівників університетської лікарні є запорукою надання висококваліфікованої хірургічної допомоги населенню Тернопілля.

КЛІНІКА АНЕСТЕЗІОЛОГІЇ ТА РЕАНІМАТОЛОГІЇ

Клініка анестезіології та реаніматології надає спеціалізовану хірургічну допомогу хворим із судинною патологією, проводить інтенсивну терапію відповідних пацієнтів хірургічного профілю та анестезіологічне забезпечення операційних втручань у Тернопільській університетській лікарні. Клініку створено 29 травня 2009 року. Її лікувальною базою є відділення судинної хірургії, відділення анестезіології та інтенсивної терапії. Лікувально-діагностичний процес у клініці забезпечують 3 професори (доктори медичних наук), 2 доценти, 3 асистенти, 24 лікарі-ординатори, більшість з яких має вищу кваліфікаційну категорію.

Відділення судинної хірургії розгорнуто на 30 ліжках, щорічно тут проходять курс лікування близько 900 пацієнтів.

За 2009 рік виконано 434, в 2010 – 519, а за 9 місяців 2011 – 417 операційних втручань при різній судинній патології. Виконують операційні втручання на аорто-стегновому, стегново-підколінному та підколінно-гомільковому артеріальних сегментах, реконструктивні операції на екстракраніальних артеріях, при анеризмі аорти та магістральних артерій. Широко впроваджено операції при венозній патології, що спрямовані на корекцію горизонтального та вертикального ве-

Завідувач клініки анестезіології та реаніматології
д. мед. наук, проф. О. В. Олійник

нозних рефлюксів, реконструкцію клапанного апарату глибоких вен.

Працівники клініки активно розробляють і впроваджують сучасні методи лікування. Зокрема, в клінічну практику впроваджено методики попередження реперфузійного синдрому при реконструктивних операціях на аорто-стегновому сегменті за умов хронічної критичної ішемії нижніх кінцівок, диференційований підхід до профілактики тромбоемболічних ускладнень не тільки в пацієнтів із судин-

ною патологією, але й у хворих загальнохірургічних стаціонарів.

Згідно із сучасними стандартами, виконують малоінвазивні операційні втручання, зокрема ендоскопічну субфасціальну дисекцію комунікантних вен у пацієнтів із посттромбофлебітичним синдромом.

Завдяки широкому впровадженню в клінічну практику відділення ультразвукового дуплекс-

Завідувач відділення судинної хірургії, судинний хірург В. М. Сергєєв

ного сканування судин суттєво покращились діагностика та диференційна діагностика патології артерій і вен. Серед ургентних втручань чільне місце займають операції при травмах судин, емболіях та тромбозах магістральних артерій, гострих венозних тромбозах. При проведенні операційних втручань широко застосовують регіонарні методи знеболювання, епідуральну, спінальну, плексусну, стовбурову та термінальну анестезію.

У відділенні анестезіології та інтенсивної терапії, яке має 12 ліжок, щороку отримують лікування близько 1500 хворих, із них 75 % – післяопераційні хворі, 4,5 % – пацієнти з мозковою патологією, 2,5 % – з дихальною

Проведення реконструктивної операції на аорто-стегновому сегменті

Протезування відділу черевної аорти після видалення аневризми

недостатністю, 2,3 % – з гострими отруєннями, 2,2 % – з нирковою недостатністю, 1,5 % – із шлунково-кишковими кровотечами, 1,3 % – з гематологічною патологією, 0,9 % – з гострими панкреатитами та ін.

У відділенні анестезіології та інтенсивної терапії широко використовують інгалаційний ендотрахеальний низькопоточний наркоз севораном із застосуванням наркозних апаратів «Leon», проводять мембранний плазмаферез, гострий гемодіаліз у відповідних категорій хворих, медикаментозний фібриноліз при тромбоемболічних ускладненнях, використовують різні методики неінвазивної вентиляції легень за допомогою апаратів «Dräger», контрольованих за об'ємом і тиском.

У палатах інтенсивної терапії здійснюють постійне інтенсивне спостереження за хворими, яке включає кардіомоніторинг, моніторування газів крові та дихальної суміші, дослідження кислотно-лужного стану.

У клініці проводять інтенсивну інфузійно-трансфузійну терапію, корекцію водно-електролітного, кислотно-лужного стану, парентеральне та ентеральне харчування, антибактеріальну терапію, використовують різні методики детоксикаційної терапії.

Працівники клініки регулярно здійснюють лікарські виїзди в райони області, де надають пацієнтам якісну кон-

сультативну допомогу. Поряд із цим, ведеться цілодобове чергування з наданням екстреної медичної допомоги хворим області.

Усі викладачі клініки стажувалися за кордоном – у шпиталі Університету Південної Кароліни Апстейт (США), госпіталі Віденського медичного університету (Австрія), Празькому госпіталі (Чехія), провідних клініках Росії та України. Клініка співпрацює з клініками анестезіології та інтенсивної терапії Вроцлавського університету та лікарні West Middlesex London University (Лондон, Велика Британія).

Відділення судинної хірургії Тернопільської університетської лікарні є базовим у виконанні науково-дослідної роботи

«Ускладнені форми хронічної венозної недостатності – діагностика та лікування». У межах даної теми видано посібник «Хірургія поєднаних і множинних атеросклеротичних оклюзій екстракраніальних артерій та аорто-стегового сегмента».

Співробітники клініки виступали з доповідями на XXII з'їзді хірургів України (м. Вінниця, 2010

рік), III з'їзді судинних хірургів України (м. Донецьк, 2010 рік), III та IV конференціях з міжнародною участю «Ангіологія і судинна хірургія «Сухаревські читання» у 2010 і 2011

Завідувач відділення анестезіології та інтенсивної терапії О. М. Ємяшев

Під час обходу у відділенні анестезіології та інтенсивної терапії

роках, всеукраїнських та регіональних хірургічних конференціях.

Науковці є авторами та співавторами 10 монографій, 5 підручників та посібників; вони опублікували понад 450 наукових статей, 16 патентів на винаходи. У клініці виконуються одна докторська та 4 кандидатських дисертації, завершуються написання та підготовка до друку англomовного підручника з анестезіології та інтенсивної терапії.

Інтенсивне спостереження за хворими у ВАІТ

дичного факультету та факультету післядипломної освіти.

Перспективними напрямками роботи клініки є: освоєння малоінвазивних методик лікування аневризми черевної аорти та периферичних артерій і нових

методів операційного лікування екстракраніальних артерій; впровадження стан-

Догляд медичного персоналу за трахеостомічною трубкою у ВАІТ

На базі клініки іноземним студентам викладають основи хірургії, анестезіології та інтенсивної терапії, тут проходять навчання інтерни-анестезіологи, курсанти-анестезіологи, інтерни та курсанти з таких дисциплін: сімейні лікарі, лікарі швидкої допомоги, хірурги, травматологи, акушери-гінекологи, неврологи тощо. Таким чином, клініка бере участь у навчальному процесі трьох факультетів – факультету іноземних студентів, ме-

Куражія хворого студентом іноземного факультету

дартів лікування невідкладних станів в анестезіології, інтенсивній терапії; наукові розробки щодо діагностики та підвищення ефективності лікування гіпоксичних станів у клініці та експерименті. Працівники клініки

планують продовжувати розвивати інгаляційні малопоточні методи знеболювання, впровадити використання BIS-моніторингу під час анестезії, тотальне парентеральне харчування «три в одному», вдосконалювати продовжену неінвазивну вентильацію легень із застосуванням різних видів ларингеальних масок.

Проведення операції на стегново-підколінному сегменті

КЛІНІКА ЗАГАЛЬНОЇ ТА МАЛОІНВАЗИВНОЇ ХІРУРГІЇ

Клініку загальної та малоінвазивної хірургії створено 27 грудня 2010 року на базі відділення малоінвазивної хірургії, урологічного, ортопедо-травматологічного та ендоскопічного відділень Тернопільської університетської лікарні.

Висококваліфіковані співробітники клініки проводять ендоскопічну діагностику в місті й області, надають спеціалізовану хірургічну, гінекологічну, урологічну, ортопедотравматологічну допомогу хворим з використанням новітніх технологій.

Лікувально-діагностичний процес у клініці забезпечують один доктор медичних наук, 5 доцентів, 2 асистенти, 15 лікарів-ординаторів (з них 2 кандидати медичних наук), більшість з яких має вищу кваліфікаційну категорію.

Лапароскопічна холецистектомія.
Оперує д. мед. наук, проф. О. Л. Ковальчук

У клініці розгорнуто 110 ліжок, з яких 15 – центру малоінвазивної хірургії, 45 – урологічного відділення, 50 – ортопедотравматологічного відділення. Протягом року в клініці отримують лікування понад 3000 хворих, виконують більше 2000 операційних втручань, проводять близько 10 000 ендоскопічних досліджень, з них 3000 маніпуляцій, 1500 цитоморфологічних досліджень.

Завідувач кафедри загальної та малоінвазивної хірургії д. мед. наук, проф. І. К. Венгер

Центр малоінвазивної хірургії, який функціонує на базі відділення малоінвазивної хірургії, впродовж року надає консультативно-діагностичну і лікувальну допомогу більш як 500 хворим. У центрі проводять близько 450 операційних втручань, хірургічна активність становить 85 %. Широко використовують малоінвазивні технології при таких патологіях, як:

– лапароскопічна абдомінальна хірургія: жовчнокам'яна хвороба, поліпоз жовчного міхура, механічна жовтяниця доброякісного генезу; гострий та хронічний

панкреатит; грижі стравохідного отвору діафрагми; черевні грижі; злуква хвороба очеревини; гострий та хронічний апендицит;

– лапароскопічна гінекологія та гістероскопія: доброякісні новоутворення матки і придатків; трубно-перитонеальне непліддя; лігування маткових труб;

– малоінвазивна урологія: трансуретральна резекція доброякісної гіперплазії простати; петлева

Завідувач відділення малоінвазивної хірургії
С. І. Дуць

Пластика грижі стравохідного отвору діафрагми

Асистент кафедри О. Г. Нецюк, лікар-ординатор Ю. І. Бутницький виконують канюляцію великого дуоденального сосочка і ретроградну панкреатохолангіографію

екстракція конкрементів з нижньої третини сечовода; трансуретральна біопсія сечового міхура; трансуретральна резекція папіломи сечового міхура, раку простати; видалення конкремента з уретри, резекція шийки сечового міхура; вапоризація простати; ендовезикальна літотрипсія;

– артроскопічна ортопедія: пошкодження менісків, передньої та задньої хрестоподібних зв'язок, суглобного хряща колінного суглоба, деформуючий артроз, наявність вільних внутрішньосуглобових тіл, розтинаючий остеохондрит, звичний вивих надколінника, синовіти нез'ясованої етіології;

– ендоскопія: ретроградна панкреатохолангіографія (РПХГ); папілосфінктеротомія; стентування фатерового сосочка; поліпектомія; видалення сторонніх тіл; ендоскопічний гемостаз.

Співробітники ендоскопічного відділення виконують ендоскопічні обстеження, мані-

Завідувач ендоскопічного відділення В. Л. Буцкін проводить ендоскопічне обстеження товстої кишки

пуляції та операції: езофагогастродуоденоскопії, колонофіброскопії, ларингоbronхофіброскопії, взяття матеріалу на цитоморфологічне дослідження, санаційні бронхофіброскопії, поліпектомії, видалення сторонніх тіл, проведення зонда для ентерального харчування, видалення папілом, фібром на горлових складках, піднаркозне проведення ендотрахеальної трубки при утруднених інтубаціях та ін.

Ендоскопісти університетської лікарні щоденно і цілодобово несуть ургентну службу з наданням невідкладної хірургічної допомоги населенню області.

У відділенні успішно розвивається невідкладна ендоскопія. Впровадження нових технологій при зупинці шлунково-кишкових кровотеч (інфільтраційний гемостаз, кліпсування, електрокоагуляція) дало можливість досягти належних результатів у хірургічному лікуванні пацієнтів із виразковою хворобою шлунка і дванадцятипалої кишки. Впроваджується РПХГ з папілосфінктеротомією.

Ортопедотравматологічне відділення функціонує на 50 ліжках. На його базі створено обласний центр ендопротезування та новітніх ортопедотравматологічних технологій. Протягом року у відділенні виконують близько 800 операційних втручань, проходять лікування понад 1200 хворих. На базі відділення працюють 3 доценти, 6 лікарів-ординаторів.

За останні роки у відділенні впроваджено понад 30 нових типів операційних втручань при переломах кісток та їх наслідках. Зокрема:

– блокуючий інтрамедулярний остеосинтез діафізарних переломів довгих кісток;

– металоостеосинтез внутрішньо- та навколосуглобових переломів з використанням найсучасніших фіксаторів і навігаційних систем;

Завідувач ортопедотравматологічного відділення С. В. Гаріян

– металоостеосинтез неускладнених переломів хребта і кісток таза;

– ендопротезування кульшового та колінного суглобів.

Урологічне відділення розгорнуто на 45 ліжках для надання спеціалізованої урологічної допомоги населенню області. Щорічно у відділенні отримують лікування не менше 1200 хворих, проводять понад 500 операційних втручань. Лікувально-діагностичний процес забезпечують 4 лікарі-ординатори і 3 співробітники клініки.

Окрім широкого спектра урологічних операційних втручань, у відділенні виконують малоінвазивні ендоскопічні операційні втручання на сечовому міхурі та передміхуровій залозі – трансуретральні резекції, трансуретральну біопсію сечового міхура, петлеву екстракцію конкрементів з нижньої третини сечовода.

Впроваджено методику черезміхурової аденомектомії з керованим гемостазом за методом Е. О. Стаховського.

Лікарі клініки стажувались у провідних клініках як України, так і Європи, зокрема у м. Києві в Інституті клінічної та експериментальної хірургії, у м. Варшаві в Центрі онкології імені Марії Склодовської-Кюрі, у Французькій лапароскопічній школі при центрі фірми «Тайко», у м. Москві в Російській академії післядипломної освіти. Вони є співавторами першої в Україні монографії з ендохірургії «Лапароскопічна хірургія жовчних шляхів», мультимедійного компакт-диска «Лапароскопічна хірургія».

Тотальний ендопротез кульшового та колінного суглобів

Артроскопічну менісектомію виконує доц. Ю. С. Сморщок

Співробітники ортопедотравматологічного відділення пройшли теоретичне та практичне навчання у кращих клініках Європи (Мюнхен, Відень, Грац, Прага, Берлін, Давос, Варшава, Будапешт, Жори) та кращих профільних клініках України.

Працівники клініки протягом року в наукових фахових виданнях опублікували 32 статті, отримали 2 авторських свідоцтва на винаходи. Захищено одну

Куратор ортопедотравматологічного відділення доц. Ю. О. Грубар (другий справа) під час клінічного обговорення

дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук. Зроблено 8 доповідей на науково-практичних конференціях.

Продовжується вивчення особливостей проведення лапароскопічних холецистектомій на фоні гепатитів та цирозів печінки. Приділяється значна увага науковим дослідженням, спрямованим на профілактику ускладнень після лапароскопічних операцій на гепатобіліарній зоні.

За допомогою РПХГ уточнюють хірургічну тактику при холедохолітазі.

Вивчають можливості профілактики ускладнень при ендоскопічних втручаннях на органах малого таза, функцію кори надниркових залоз при урологічних захворюваннях, гіперплазію передміхурової залози та вплив інтоксикації на її перебіг.

Проведення операційного втручання

Проводять наукове обґрунтування показань до застосування та профілактики ускладнень при використанні сучасних систем остеосинтезу. Зокрема, широко впроваджують такі додаткові методи обстеження пацієнтів, як УЗД пошкоджень великих суглобів, МРТ-діагностика пошкоджень опорно-рухового апарату, комплексна лабораторна діагностика остеопорозу.

Досягнуто значних успіхів у комплексному лікуванні дефектів кісток і шкіри при травмах опорно-рухового апарату.

Розпочато наукову роботу в напрямку вивчення ролі дистантної та локальної регуляторної дій си-

Завідувач урологічного відділення, лікар-уролог вищої кваліфікаційної категорії
В. Я. Хорош

стеми оксиду азоту в процесі репаративної регенерації кісткової тканини.

На базі клініки навчаються студенти 4 і 5 курсів медичного факультету та лікарі-інтерни ФПО, тут проходять курси тематичного вдосконалення з хірургії, ендоскопії, гінекології, урології, ортопедії і травматології, передатестаційний цикл з фаху «Травматологія та ортопедія».

У перспективі придбання комп'ютерного симулятора для набуття і вдосконалення навичок виконання таких ендоскопічних процедур, як ЕГДС, колоноскопія, зупинка шлунково-кишкових кровоте-

чеч, РПХГ, ендоскопічна ультрасонографія.

У клініці заплановано впровадження позаочеревинних малоінвазивних операційних втручань на товстій кишці, сечовидільній системі, лікування сечокам'яної хвороби методом екстракорпоральної літотрипсії, нефроскопії, артроскопічних операційних втручань на плечовому та гомілково-стопному суглобах, коригувальних реконструктивних остеотомій таза. Продовжує розши-

рюватись об'єм реконструктивних операцій на кінцівках.

За рівнем забезпечення обладнанням, кваліфікації співробітників клініка здатна виконувати широкий спектр сучасних операційних втручань при лікуванні хірургічних, гінекологічних, урологічних, ортопедотравматологічних хворих.

Проведення операційного втручання у відділенні малоінвазивної хірургії

КЛІНІКА ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГІЇ, ОФТАЛЬМОЛОГІЇ ТА НЕЙРОХІРУРГІЇ

Завідувач клініки оториноларингології,
офтальмології та нейрохірургії д. мед. наук,
проф. О. І. Яшан

Клініка надає високоспеціалізовану оториноларингологічну, офтальмологічну і нейрохірургічну допомогу населенню області та сусідніх областей України. Лікувально-діагностичний процес у клініці забезпечують 11 співробітників університету (2 професори, 3 доценти, 6 асистентів) і 17 працівників КЗ ТОР «Тернопільська університетська лікарня», більшість з яких має вищу кваліфікаційну категорію. Працівники клініки впроваджують у роботу фахових відділень нові, більш ефективні методи діагностики та лікування хворих з відповідною патологією, виконують найскладніші хірургічні втручання на органах голови, шиї та хребта.

Базою клініки оториноларингології, офтальмології та нейрохірургії є три однойменних спеціалізованих відділення. Функціонує

Огляд пацієнта проводить д. мед. наук,
проф. П. В. Ковалик

клініка на 130 ліжках, з них 45 – оториноларингологічних, 30 – нейрохірургічних, 55 – офтальмологічних, працює обласний офтальмологічний травмцентр, а також лабораторія контактної корекції зору. Протягом року в клініці лікуються близько 4250 пацієнтів, з них в оториноларингологічному відділенні проходять обстеження і лікування приблизно 1200 хворих, в офтальмологічному відділенні – 2300, в нейрохірургічному – близько 750 пацієнтів. У лабораторії контактної корекції зору щорічно консультують понад 1000 пацієнтів з аномаліями рефракції та виготовляють більше 200 жорстких контактних лінз, на диспансерному обліку перебувають понад 14 000 пацієнтів.

Працівники клініки проводять більше 2600 операційних втручань на рік. З них близько 1000 операцій виконують на вусі, горлі та носі, близько 1400 операцій – на оці та його придатках, близько 200 операцій – на головному і спинному мозку та хребті.

Завідувач оториноларингологічного відділення
І. А. Гавура виконує ендоскопічну діагностику
носових пазух

У клініці широко застосовують такі сучасні методи діагностики, як ригідна назальна ендоскопія, отомікроскопія, комп'ютерна томографія, ультразвукова діагностика захворювань органа зору за допомогою ультразвукового офтальмологічного А- і В-сканера, діагностика захворювань зорового нерва на апараті «Фосфен», моніторинг та вимірювання внутрішньочерепного тиску з використанням імплантованих інтракраніальних датчиків. Щорічно викладачі й лікарі впроваджують 2–3 нових методики діагностики та лікування.

Проф. О. І. Яшан проводить мікрооперацію на вусі – декомпресію лицевого нерва

Це дозволило виконувати точне визначення захворювань голови та хребта, скоротити термін перебування пацієнтів у стаціонарі, забезпечило швидку їх реабілітацію та повернення до звичайного способу життя.

Одним із фундаторів клініки оториноларингології був проф. І. А. Яшан. Він одним з перших в Україні почав виконувати мікрооперації хворим на отосклероз та на хронічний середній отит. Згодом на базі оториноларингологічного відділення І. А. Яшан заснував центр мікрохірургії вуха західних областей України, де протягом останніх 40 років було проведено понад 10 тисяч операцій хворим на хронічний середній отит, отосклероз і пацієнтам з пухлинами та уродженими вадами слухового аналізатора. На даний час в Україні існує лише сім центрів, де виконують мікрооперації на вусі. На теми, що стосуються захворювань вуха, захищено 3 докторських та 5 кандидатських дисертацій, розроблено і впроваджено в практику низку нових, більш ефективних хірургічних втручань на вусі, носі та горлі.

Клініка оснащена операційними мікроскопами й ендоскопічною технікою. Головним напрямком діяльності ЛОР-клініки є мікрохірургічні операції на вусі. Щорічно виконується близько 200 слуховідновних операцій (тимпанопластик, стапедопластик, атикоантотомії) хворим з Тернопільської, Львівської,

Івано-Франківської, Рівненської, Хмельницької, Чернівецької та інших областей України. Постійно розширюється спектр хірургічних втручань, використовуються сучасні методики та матеріали: всі види тимпанопластики, стапедопластики, атикоантотомії. В останні роки впроваджено косметичні операції на вушних раковинах, втручання на вушному лабіринті (закриття фістул автокістковим трансплантатом) і лицевому нерві (декомпресія та ушивання). Зараз над розробкою питань етіології, патогенезу та лікування гострих і хронічних синуситів працює доц. Ю. М. Андрейчин (докторська дисертація), хвороб гортані – асист. А. П. Ковалик. Розвиток сенсоневральної приглухуватості при гострих отитах досліджує старший лаборант І. В. Хоружий.

Широко почали виконувати ендоскопічні втручання на перегородці та порожнині носа, а також придаткових пазухах (близько 350 на рік). На теми, що стосуються хвороб носа, захищено одна докторська й одна кандидатська дисертації. В останні роки проводять ендоскопічні дакріоцисториностомії.

В офтальмологічному відділенні впроваджено хірургічне ліку-

Доцент кафедри оториноларингології, офтальмології та нейрохірургії, лікар-офтальмолог ЛККЗ Т. А. Табалує проводить обстеження пацієнта

Куратор офтальмологічного відділення доц. М. В. Турчин проводить антиглаукоматозну операцію

Куратор офтальмологічного відділення
доц. М. В. Турчин проводить обстеження хворої
за допомогою щілинної лампи

вання катаракти методом факоемулсифікації за допомогою апарата «Millenium» фірми «Бауш&Ламб» з імплантацією гнучких інтраокулярних лінз усіх модифікацій. Проводять операційні втручання з приводу різних видів глаукоми на всіх стадіях розвитку, в тому числі кріопексію циліарного тіла при рефрактерній та вторинній глаукомі за допомогою апарата «Кріомар», а також кріо терапію новоутворень повік та кон'юнктиви. Виконують косметичні операції на повіках та лікувальну кератопластику з використанням кератоксеноімплантатів рогівки.

У відділенні пацієнти проходять курси консервативної терапії з приводу захворювань зорового нерва, сітківки, склистого тіла, дистрофічних захворювань переднього та заднього відрізків ока. При лікуванні хворих використовують різні методи введення лікарських речовин: субкон'юнктивальні, парабульбарні, субтеноніві ін'єкції.

У 2010 році вперше в Україні на базі офтальмологічного відділення впроваджено лікувально-тектонічну кератопластику при запальних захворюваннях рогівки різної етіології, що стало матеріалом докторської дисертації доц. М. В. Турчина.

У клініці вперше за період функціонування нейрохірургічного відді-

лення успішно проведено 16 якісно нових видів операційних втручання, які стосуються травматичної, судинної та онкологічної проблем нервової системи: кліпування і виключення з кровотоку гігантської мішкоподібної аневризми супракліноїдного відділу внутрішньої сонної артерії головного мозку, автонеуропластику периферичних нервів з протяжним (близько 20 см) посттравматичним дефектом променевого нерва в ділянці плеча, тотальне видалення гігантської менингіоми екстра- й інтракраніальної локалізації з тотальною атрезією середньої та, частково, задньої третини верхнього сагітального синуса. Започат-

Завідувач нейрохірургічного відділення,
лікар-нейрохірург першої кваліфікаційної
категорії І. В. Загрійчук

Підготовка доц. П. С. Гудака
до операційного втручання
з приводу грижі спинного мозку

ковано виконання мікрохірургічних втручання на головному та спинному мозку із застосуванням операційного мікроскопа; вдосконалено та виконуються на якісно вищому рівні операції на хребті, периферичних нервах (доц. П. С. Гудак). Сферами наукових і практичних інтересів є: нейроонкологія, нейрокомпресійні больові синдроми хребта, патологія церебральних судин, нейротравма.

Науковими напрямками, які розробляють працівники клініки, є: дослідження імунологічних процесів у піднебінних і

глотковому мигдаликах; визначення фізичного та хімічного стану рідин вуха; вирішення проблем, що стосуються кератоконуса, уродженої патології судин головного мозку (аневризми і мальформації), та їх хірургічне лікування, мікрохірургічне лікування невралгій трійчастого нерва.

На базі клініки оториноларингології, офтальмології та нейрохірургії навчаються студенти 4 і 5 курсів медичного і стоматологічного факультетів, 2 курсу ННІ медсестринства, а також лікарі-інтерни та лікарі-курсанти тематичних і передатестаційного циклів факультету післядипломної освіти.

Впровадження навчання за методикою «Єдиного дня» дозволило значно наблизити студентів до пацієнтів, розширити можливості набуття ними специфічних практичних навичок у таких складних для опанування спеціальностях, як оториноларингологія, офтальмологія та нейрохірургія.

Перспективним напрямком розвитку клініки є розширення ендоскопічних хірургічних втручань і пластичних операцій на зовнішньому носі та вушних раковинах. Планується виконання операційних втручань на основній пазусі, задніх комірках решітчастого лабіринта та основі черепа, лазеркоагуляції сітківки.

КЛІНІКА ХІРУРГІЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

Клініка хірургічної стоматології – це єдиний стаціонарний спеціалізований підрозділ в області, який надає висококваліфіковану планову і невідкладну допомогу жителям області та м. Тернополя із захворюваннями органів щелепно-лицевої ділянки і шиї.

Лікувально-діагностичний процес забезпечують один професор, один асистент (кандидат медичних наук) та 2 лікарі вищої кваліфікаційної категорії. Клініка функціонує на 30 стоматологічних ліжках. Щорічно в ній лікують близько 800 хворих, з них 76 % третинного рівня, та проводять до 600 операційних втручань. Працівники клініки активно розробляють і впроваджують у практику сучасні методи лікування травм і запальних процесів щелепно-лицевої

Завідувач стоматологічного відділення О. І. Дзідх проводять огляд хворого

ділянки. Зокрема, впродовж останніх років упроваджено різні види операційних втручань з приводу переломів виросткового відростка нижньої щелепи. Для попередження гнійних ускладнень при переломах нижньої щелепи застосовують нову методику обробки кісткової рани. Впроваджують нові методи локального впливу на перебіг загоєння гнійних ран. Лікарі клініки на високому професійному рівні виконують операції при доброякісних новоутвореннях голови та шиї. Працівники клініки регулярно проводять

Завідувач клініки хірургічної стоматології
д. мед. наук, проф. Я. П. Нагірний

лікарські виїзди в райони області, де надають якісну консультативну допомогу. Поряд із цим, ведуться цілодобові чергування з наданням екстреної медичної допомоги хворим області.

Основним напрямком наукових впроваджень клініки є корекція репаративного остеогенезу при травмах і післяопераційних дефектах кісток лицевого скелета. На базі клініки захищено 2 докторські дисертації і виконуються ще 2 кандидатські. У клініці виявлено особливості перебігу репаративного остеогенезу залежно від

початкового рівня мінеральної щільності кісткової тканини, досліджено динаміку змін імунної та ендокринної систем, ендогенної інтоксикації, системи кальцій-фосфорного обміну і маркерів кісткового метаболізму у хворих із травматичними переломами нижньої щелепи, обґрунтовано доцільність застосування препаратів системної дії для оптимізації перебігу репаративного остеогенезу, встановлено взаємозв'язок між показниками імунної, ендокринної систем, показниками кальцій-фосфорного обміну і маркерами кісткового метаболізму в пацієнтів із травматичними переломами нижньої щелепи.

Співробітники клініки виступали з доповідями на з'їздах щелепно-лицевих хірургів

Операційне втручання проводить проф. Я. П. Нагірний

Хірург-стоматолог І. О. Липницька проводить операційне втручання з приводу екстракції зуба

України, всеукраїнських та регіональних хірургічних конференціях. Науковці клініки є авторами 2 навчальних посібників, у тому числі іноземною мовою, підготували 97 статей, 7 патентів на винаходи. Щорічно працівники клініки беруть участь у проведенні Всеукраїнської науково-практичної кон-

Клінічне заняття зі студентами у клініці хірургічної стоматології

ференції «Нові технології у стоматології». На базі клініки викладають хірургічну стоматологію, в тому числі для іноземних студентів, курс «Основи стоматології» для студентів 5 курсу медичного факультету.

Перспективними напрямками розвитку клініки є вдосконалення методів оптимізації репаративної регенерації кісткової тканини при травмах шляхом корекції систем, що регулюють остеогенез, а також засобами локального впливу в ділянці кісткової рани, які ізолюють ділянку перелому від агресивного впливу мікрофлори ротової порожнини, та корекція порушень регіонального кровотоку.

Іншим напрямком є оптимізація комплексного лікування гнійно-запальних процесів щелепно-лицевої ділянки і шиї.

Амбулаторна хірургічна стоматологія є підрозділом клініки хірургічної стоматології. У його розпорядженні сучасний кабінет хірургічної стоматології, де є все необхідне для надання амбулаторної допомоги хворим.

Проф. Я. П. Нагірний та лікар-ординатор І. О. Липницька виконують остеосинтез при переломі кісток лицевого скелета

Оснащення операційної клініки хірургічної стоматології дозволяє проводити всі види амбулаторних хірургічних втручань.

У клініці активно впроваджують нові методи лікування хворих, застосовують методику видалення ретенованих і дистопованих нижніх третіх молярів із заповненням комірки видаленого зуба остеопластичним матеріалом «Колапол КП-3 ЛМ». Клінічні спостереження показують, що в післяопераційний

Кабінет хірургічної стоматології

період зменшуються прояви запальних явищ, а в подальшому активніше проходять репаративні процеси в кістковій тканині.

Асист. Г. Б. Колодницька проводить розбір рентгенограм

У клініці створено всі необхідні умови для глибокого і ґрунтовного засвоєння матеріалу студентами. В їх розпорядженні просторі навчальні кімнати, де проводять семінарські заняття, а також підсумковий тестовий контроль знань.

Практичну частину занять проводять у кабінеті хірургічної стоматології. Усі маніпуляції виконують у присутності студентів, які часто виступають асистентами або самі, під керівництвом викладача, виконують операційні втручання. Студентів активно залучають до клінічних розборів. Знання, отримані під час їх проведення, знаходять практичне застосування.

Молодий колектив клініки з оптимізмом дивиться в майбутнє.

ПАРАКЛІНІЧНІ ВІДДІЛЕННЯ

Приймальне відділення.

Основними функціями приймального відділення є:

- прийняття хворих, яких госпіталізують у стаціонар за направленням обласної консультативної поліклініки;
- реєстрація хворих, яких госпіталізують;
- оформлення необхідної медичної документації;
- проведення повної або часткової санітарної обробки хворих, яких госпіталізують;
- транспортування хворих у відповідні відділення стаціонару;
- надання першої медичної допомоги в разі доставки хворих машиною швидкої допомоги або у випадку самозвернення;
- лікарський огляд;
- проведення обстеження з використанням лабораторних та інструментальних методів (рентген-, УЗД-, КТ-, ЕКГ-діагностика);
- надання невідкладної допомоги і, при необхідності, проведення реанімаційних заходів;
- проведення забору крові в потерпілих із травмами для визначення вмісту алкоголю з подальшим направленням їх у профільні відділення стаціонару або інші медичні заклади області;
- ознайомлення хворих у приймальному відділенні з правилами внутрішнього розпорядку лікарні.

Операційне відділення. В операційному відділенні, згідно зі штатним розкладом, працюють 15 медсестер, 14 молодших медсестер, 3 медсестри зі ступенем бакалавра, одна ще навчається, 5 медсестер мають вищу кваліфікаційну категорію, одна – першу, 7 – другу. Під керівництвом завідувача операційного відділення В. В. Свідерського і старшої медсестри готують молоді кадри, які на робочому місці набувають досвіду та покращують свої професійні знання. На базі операційного відділення тричі на рік проводять курси підвищення кваліфікації операційних медсестер для лікувальних закладів Тернопільської області.

Завідувач приймального відділення В. М. Саміда проводить заняття з надання невідкладної допомоги

За минулий рік в операційному відділенні проведено понад 6000 хірургічних втручань. Плідна співпраця із співробітниками клінік медичного університету привела до впровадження нових розробок у практику лікарів-хірургів в операційному відділенні.

Рентгенохірургічний блок. Рентгенохірургічний блок створено в 2008 році. Він є структурним підрозділом КЗ ТОР «Тернопільська університетська лікарня», основним завданням якого є виконання інвазивних діагностичних та

лікувальних втручань різнопрофільним стаціонарним хворим під рентгенівським контролем.

Медичний персонал рентгенохірургічного блоку надає високотехнологічну допомогу пацієнтам із брадикардією та гострим коронарним синдромом разом зі співробітниками палати інтенсивної терапії та працівниками Тернопільського державного медичного університету. Рентгенохірургічний блок оснащено пересувною цифровою рентгенівською системою і апаратом для штучної вентиляції легень «Бриз». На базі даного підрозділу щорічно проводять імплантацію понад 70 одна- та двокамерних постійних водіїв ритму, розпочато впровадження в діагностичний процес коронарографії.

Завідувач операційного відділення В. В. Свідерський

Завідувач рентгенохірургічного блоку П. Й. Вівчар (другий зліва)

Основним напрямком подальшого вдосконалення надання висококваліфікованої спеціалізованої діагностично-лікувальної допомоги хворим є впровадження в практику таких інтервенційних методик діагностики та лікування серцево-судинних захворювань, патології периферичних артерій:

- коронарографії;
- первинної ангіопластики;
- планового та ургентного стентування коронарних судин;
- сучасних неінвазивних та інвазивних методик діагностики і лікування складних порушень ритму та провідності серця;
- ангіографії периферичних артерій.

Рентгенологічне відділення. До складу рентгенологічного відділення входять 5 рентгенологічних кабінетів та кабінет комп'ютерної томографії, які обслуговують стаціонарні відділення центру внутрішньої медицини, центру хірургії, консультативно-діагностичного центру.

Рентгенологічні кабінети оснащені рентгенапаратами: РДК-ВСМ на три робочі місця, Хіралюкс-2 на три робочі місця, РУМ-20-М на три робочі місця, Рентген-40, Рентген-30, а також пересувними рентгенапаратами Арман (9 Л 5), Арман, Shimadzu Circlex, інтраопераційними С-арковими апаратами

Philips BV 25, Shimadzu. Opescope Pleno, дентальним апаратом 5 Д 2, комп'ютерним томографом Shimadzu. SCT 7000 TX.

За рік проводять 26 599 рентгенологічних обстежень, з них: 890 комп'ютерних томографій, 9380 обстежень органів грудної клітки, 2450 – шлунково-кишкового тракту, 11 209 – кістково-суглобової системи, 3560 – інших обстежень (органи сечовидільної системи, дентальні обстеження, холангіографії, ретроградні панкреатохолангіографії та ін.).

Напрямами роботи рентгенологічного відділення є проведення спектра рентгенологічних досліджень згідно із стандартами МОЗ України та наявними технічними можливостями відділення (рент-

Виконання прицільної рентгенографії виличної кістки

Завідувач рентгенологічного відділення О. Ю. Розумний проводить КТ-обстеження головного мозку

генологічні, рентгеноскопічні обстеження із застосуванням контрастних препаратів, холангіографії, ретроградні панкреатохолангіографії та ін.), упровадження в практику новітніх розробок і технологій, що забезпечують високу якість рентгенодіагностичного процесу (коронарографія, магнітно-резонансна томографія), одержання віро-

гідної інформації про морфологічні та функціональні особливості органів і тканин, а також їх якісна та кількісна оцінка.

Відділення гіпербаричної оксигенації. У відділенні гіпербаричної оксигенації за I півріччя 2011 року проведено 204 лікувальних баросеанси і проліковано 57 пацієнтів. У лікувальну практику відділення впроваджено всі основні методики комплексного лікування за допомогою баротерапії, які застосовують в Україні. Баротерапію використовують у всіх відділеннях лікарні більш як при 100 нозологічних одиницях. Ефективність методу підтверджується клінічно.

Лабораторія контактної корекції зору. Основним призначенням лабораторії контактної корекції зору Тернопільської університетської лікарні є забезпечення населення Тернопільської та низки сусідніх областей засобами контактної корекції зору.

Близько 85 % контактних лінз, які підбирають у лабораторії контактної корекції зору, призначають за медичними показаннями, тобто в ситуаціях, в яких інші засоби корекції, у т. ч. окуляри, є неефективними, зокрема при міопії високого ступеня, афакії, високому астигматизмі, іррегулярній рогівці внаслідок наявності кератоконуса, проникних рогівкових поранень, перенесеної кератопластики і т. д.

Протягом останніх кількох років у лабораторії впроваджено найсучасніші методи діагностики (комп'ютерні способи візометрії, контрастометрії і визначення кольоровідчуття) та оптичної корекції (жорсткі газопроникні, м'які торичні, лінзи планової заміни та гнучкого і безпе-

Рентгенологічне відділення

Завідувач лабораторії контактної корекції зору А. С. Ваврищук проводить пробну корекцію зору

Завідувач відділення В. П. Остапченко проводить сеанс гіпербаричної оксигенації

рервного режимів носіння).

Поряд із практичною роботою лікарі-офтальмологи даного підрозділу активно займаються науковою діяльністю, зокрема вони є авторами і співавторами однієї монографії, понад 30 наукових статей, 4 патентів та 2 раціоналізаторських пропозицій.

На диспансерному обліку лабораторії контактної корекції зору перебувають понад 14 000 пацієнтів, з них близько 40 % користуються жорсткими контактними лінзами. Щороку працівники

лабораторії консультують понад 1000 пацієнтів з аномаліями рефракції та виготовляють більше 100–200 жорстких контактних лінз.

Пріоритетним напрямком практичної та наукової діяльності лабораторії контактної корекції зору на сьогодні є дослідження етіології, патогенезу та лікування кератоконуса, прогресуючої короткозорості, вікових особливостей зорових функцій у дітей, переваг силікон-гідрогелевих контактних лінз, використання програмних засобів у функціонально-діагностичному дослідженні зорового аналізатора, ортокератології, застосування склеральних та гібридних контактних лінз.

Відділення ультразвукової діагностики. У роботі клінік Тернопільської університетської лікарні широко використовують ультрасонографію.

Відділення ультразвукової діагностики оснащене 4 стаціонарними і 2 портативними ультразвуковими сканерами, за допомогою яких проводять ультразвукові дослідження органів черевної порожнини з доплерографією судин, органів заочеревинного простору з доплерографією магістральних судин, органів сечовидільної системи з доплерографією судин, жіночих статевих органів з доплерографією судин, чоловічих статевих органів з доплерографією судин, щитоподібної залози з доплерографією судин, молочних залоз із доплерографією судин, слинних залоз, лімфатичних вузлів, м'яких тканин, кістково-суглобової системи, судин верхніх та нижніх кінцівок з кольоровим доплерівським картуванням, екстракраніальних судин з кольоровим доплерівським картуванням, плевральних синусів.

У відділенні також проводять ехокардіоскопію з кольоровим картуванням та доплерівським аналізом, лікувально-діагностичні пункції та встановлення зовнішніх дренажів

у черевну порожнину, заочеревинний простір, тонкоголкову аспіраційну біопсію щитоподібної залози та лімфовузлів під контролем ультразвукового променя.

За 2010 рік обстежено 29 494 особи. За рік обстежують близько 30 000 осіб і виконують приблизно 90 000 досліджень.

Завідувач відділення ультразвукової діагностики
В. Т. Борак проводить обстеження органів черевної порожнини

З придбанням сучасних ультразвукових сканерів є можливим впровадження інтракраніальної доплерографії та інтраопераційних методів дослідження.

Згідно із штатним розкладом, у відділенні працюють 4 лікарі, 4 медсестри, одна молодша медсестра. Усі лікарі мають квалі-

фікаційні категорії: 3 – вищу, один – першу.

Лікарі відділення беруть участь у виїздах в складі лікарських бригад у лікувально-профілактичні заклади області, щоденно і цілодобово несуть ургентну службу з наданням невідкладної діагностичної допомоги пацієнтам області та лікарні, постійно підвищують свій професійний рівень.

Відділення є навчально-методичним центром, де проходять переривчасті курси і стажування лікарі з лікувально-профілактичних закладів області.

КОНСУЛЬТАТИВНО-ДІАГНОСТИЧНИЙ ЦЕНТР

Керівник консультативно-діагностичного центру, заступник головного лікаря з поліклінічної роботи І. Г. Синиця

До складу консультативно-діагностичного центру входять обласна консультативна поліклініка, обласне ендокринологічне диспансерне відділення, обласне кардіологічне диспансерне відділення, обласне диспансерне відділення спеціалізованого центру радіаційного захисту населення, пересувний лабораторно-діагностичний комплекс.

Обласна консультативна поліклініка

Обласна консультативна поліклініка займає провідне місце в системі амбулаторного обслуговування населення області – проводить консультативну та організаційно-методичну роботу.

Лікар-гастроентеролог Н. Г. Левчук (зліва) проводить спеціалізований консультативний прийом

Висококваліфіковану спеціалізовану консультативну допомогу хворим надають 22 профільних фахівці, які представляють 20 спеціалізованих консультативних прийомів. Крім того, пацієнтів консультують завідувачі стаціонарних відділень та працівники клінік Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського.

У середньому протягом року за консультативною медичною допомогою звертають-

ся більше 80 тисяч пацієнтів, з них понад 8 тисяч направляють для обстеження і лікування у профільні спеціалізовані відділення університетської лікарні.

На базі обласної консультативної поліклініки проводять функціональні методи обстеження за допомогою комп'ютеризованого комплексу «Кардіо-плюс» (електрокардіографічні, спірометричні, реовазографічні), дослідження органів черевної порожнини і таза з використанням УЗ-методик. Рентгенологічні обстеження органів грудної клітки, кістково-м'язової системи призначають пацієнтам із захворюваннями дихальної системи та опорно-рухового апарату.

Сурдологічний кабінет обласної консультативної поліклініки обладнаний комп'ютеризованим аудіометричним комплексом, який дає змогу обстежити і забезпечити слухопротезуючими апаратами пацієнтів із захворюваннями слуху та сенсоневральними порушеннями.

Лікар-офтальмолог М. В. Гарасимів проводить консультативний офтальмологічний прийом

У лабораторії обласної консультативної поліклініки проводять загальноклінічні, гематологічні, цитологічні, сексологічні обстеження.

Огляд рентгенограми

Відповідно до реалізації державних програм, хворі з онкогематологічною патологією та з трансплантованими нирками, які перебувають на диспансерному обліку під нагля-

дом профільних обласних спеціалістів, отримують на амбулаторному етапі спеціалізоване медикаментозне лікування, зокрема імуносупресивну терапію.

Обласне ендокринологічне диспансерне відділення

Основним завданням обласного ендокринологічного диспансерного відділення є надання висококваліфікованої спеціалізованої діагностично-лікувальної та консультативної допомоги пацієнтам з ендокринними захворюваннями.

Консультативні прийоми хворих забезпечують 3 лікарі-ендокринологи, лікар-окуліст. Пацієнтів із тяжкою ендокринологічною патологією та її ускладненнями консультують науковці ТДМУ – д. мед. наук, професор клініки внутрішньої медицини № 1 Н. В. Пасечко та д. мед. наук, професор кафедри загальної та оперативної хірургії з топографічною анатомією В. О. Шідловський.

У біохімічній лабораторії обласного ендокринологічного диспансерного відділення проводять загальноклінічні, біохімічні дослідження крові, визначення гліколізованого гемоглобіну, забезпечують ранню діагностику діабетичних нефропатій.

Щороку за спеціалізованою консультативною допомогою звертаються понад 9 тисяч пацієнтів, близько 2,5 тисяч хворих отримують лікування в ендокринологічному відділенні університетської лікарні.

Враховуючи поширеність ендокринної патології в області, несприятливу екологічну ситуацію через йодну недостатність та збільшення кількості хворих на цукровий діабет, в обласному ендокринологічному диспансер-

Завідувач обласного ендокринологічного диспансерного відділення Н. Я. Гулько проводить огляд хворого

Реєстратура ендокринологічного диспансеру

ному відділенні впроваджують в амбулаторних умовах постійний моніторинг рівня глюкози у крові пацієнтів з мобільним перебігом цукрового діабету. В кабінеті діабетичної стопи планується впровадження черезшкірного визначення парціального тиску кисню в тканинах, у кабінеті діабетичної ретинопатії – проведення сканування сітківки очей для ранньої діагностики та динамічного спостереження ускладнень цукрового діабету – діабетичної ретинопатії та діабетичної глаукоми.

Обласне кардіологічне диспансерне відділення

Основними завданнями обласного кардіологічного диспансерного відділення є надання спеціалізованої консультативної та лікувально-діагностичної допомоги хворим області з кардіологічною патологією та забезпечення організаційно-методичного керівництва для лікарів-кардіологів області.

Консультативні прийоми хворих забезпечують 3 лікарі-кардіологи, лікар-невропатолог. Протягом десяти років пацієнтів із важкими кардіологічними захворюваннями на базі обласного кардіологічного диспансерного відділення консультує завідувач клініки невідкладної та екстреної медицини проф. М. І. Швед. Щороку в облас-

Завідувач обласного кардіологічного диспансерного відділення В. Т. Павлов

ному кардіологічному диспансерному відділенні університетської лікарні висококваліфіковану консультативно-діагностичну допомогу отримують близько 9 тисяч пацієнтів, а спеціалізоване лікування – приблизно 2 тисячі хворих. На базі обласного кардіологічного диспансерного відділення хворим із серцевою патологією проводять електрокардіографічні та ЕХО-кардіоскопічні обстеження, велоергометрію. У практику впроваджують обстеження амбулаторних хворих, холтерівське моніторування артеріального тиску та фрагментованого електрокардіопульсу, методику черезстравохідної ЕХО-кардіоскопії.

Обласне диспансерне відділення спеціалізованого центру радіаційного захисту населення

Завданням обласного диспансерного відділення є надання спеціалізованої організаційно-методичної допомоги лікарям-диспансеризаторам області для контролю за веденням реєстру населення області, постраждалого внаслідок аварії на ЧАЕС.

Особи, які мають статус постраждалих або евакуйованих внаслідок аварії на ЧАЕС, можуть отримати в обласному диспансерному відділенні та профільних стаціонарних відділеннях університетської лікарні, де розгорнуто 15 спеціалізованих ліжок, висококваліфіковану спеціалізовану медичну допомогу.

В обласному диспансерному відділенні працюють багатофункціональний апарат ультразвукового дослідження, рентгівський комп'ютерний томограф, біохімічний аналізатор, цистоскопічна стійка для трансуретральної резекції простати.

Пересувний лабораторно-діагностичний комплекс

Для надання спеціалізованої консультативної допомоги сільському населенню в районах області працює пересувний лабораторно-діагностичний комплекс, оснащений лабораторією для проведення загальноклінічних та біохімічних досліджень, ендоскопічною апаратурою, кольпоскопом, ЕКГ-апаратурою.

Щороку виїзні консультативні бригади лікарів консультативно-діагностичного центру університетської лікарні оглядають близько 5 тисяч дорослого населення області.

Перспективним завданням консультативно-діагностичного центру університетської лікарні є розширення та оновлення діагностичної бази структурних підрозділів із виходом на впровадження нових медичних технологій для забезпечення надання висококваліфікованої спеціалі-

зованої амбулаторно-поліклінічної допомоги населенню області на етапі реалізації перспективних концепцій реформування медицини області.

Завідувач обласного диспансерного відділення О. Б. Юровська

ЦЕНТР РОБОТИ З МОЛОДШИМИ МЕДИЧНИМИ СПЕЦІАЛІСТАМИ ТА МОЛОДШИМ МЕДИЧНИМ ПЕРСОНАЛОМ

Керівник центру роботи з молодшими медичними спеціалістами та молодшим медичним персоналом, заступник головного лікаря з медсестринства магістр медсестринської справи Т. Я. Скарлош

У центрі роботи з молодшими медичними спеціалістами та молодшим медичним персоналом функціонують:

1. Навчально-науковий інститут медсестринства Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського.

Директор ННІ медсестринства Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського С. О. Ястремська

Окремим підрозділом, що поєднує теоретичну і практичну підготовку молодших медичних спеціалістів у ТДМУ, став ННІ медсестринства. У ньому проводиться підготовка фахівців:

- молодших спеціалістів;
- медсестер-бакалаврів;
- лаборантів-бакалаврів;
- медсестер-магістрів.

Медсестринство університетської лікарні та ННІ медсестринства

поєднує тісну співпрацю з питань проведення тематичних, науково-практичних конференцій, семінарів, тренінгів.

У межах співпраці з міжнародними медсестринськими школами Європи та Америки проводяться зустрічі з медсестрами інших країн і фахівцями лікарні.

У відділеннях КЗ ТОР «Тернопільська університетська лікарня» проходять виробничу та переддипломну практику студенти ННІ медсестринства.

На сторінках журналу «Медсестринство», що виходить у видавництві «Укрмедкнига», медсестри університетської лікарні діляться своїм досвідом та досягненнями. На базі ННІ медсестринства молодші медичні спеціалісти КЗ ТОР «Тернопільська університетська лікарня» здобувають вищу медсестринську освіту.

Крім програм підготовки медсестер та медсестер-бакалаврів, у ННІ медсестринства готують іноземних громадян за програмами, створеними на основі програм американських медсестринських шкіл, навчання проводять англійською мовою.

Канд. мед. наук Н. Б. Галіаш проводить заняття з педіатрії для іноземних студентів ННІ медсестринства

З 2009 року працює дистанційна програма підготовки медсестер-бакалаврів, відбувся перший випуск. З 2011 року, навчаючись дистанційно, можна отримати і ступінь медсестри-магістра. Серед студентів дистанційної форми – медсестри, які працюють, зокрема у США. Значна частина перших випускників-бакалаврів, які навчалися за дистанційною формою, отримала підтвердження диплома бакалавра акредитаційними агенціями та госпіталями протягом місяця з моменту випуску. Насьогодні вже 14 дипломів евалуйовані агенціями, які є членами National Association of Credential Services (CША).

2. Обласні курси підвищення кваліфікації середнього медичного персоналу при КЗ ТОР «Тернопільська університетська лікарня».

Цикли, які проводять на базі КЗ ТОР «Тернопільська університетська лікарня»

№ з/п	Назва циклу
1	Медсестри головні й старші лікпрофустанов та їх резерв
2	Фельдшери ФАП, амбулаторій
3	Медсестри терапевтичних відділів і кабінетів
4	Медсестри операційні й старші операційні
5	Медсестри-анестезистки відділень анестезіології та інтенсивної терапії
6	Медсестри ЛОР-відділів і кабінетів
7	Медсестри очних відділів і кабінетів
8	Медсестри відділень і кабінетів функціональної діагностики
9	Медсестри фізіотерапевтичних відділів і кабінетів
10	Медсестри масажних кабінетів
11	Лаборанти клініко-діагностичних лабораторій
12	Лаборанти біохімічних лабораторій
13	Рентгенолаборанти
14	Медсестри загальної практики-сімейної медицини
15	Медсестри з лікувального харчування

3. Навчально-методичний комплекс.

4. Сестринська рада КЗ ТОР «Тернопільська університетська лікарня».

Т. Я. Скарлош – голова сестринської ради, заступник головного лікаря з медсестринства, магістр медсестринської справи

Л. А. Кметь – голова сектору з дотримання санітарно-епідеміологічного режиму, старша медсестра операційного відділення, бакалавр

Н. І. Гудак – голова сектору з культури обслуговування та харчування пацієнтів, старша медсестра стоматологічного відділення, бакалавр

О. П. Погребнюк – голова виробничого сектору, старша медсестра відділення судинної хірургії

Т. М. Запорожець – голова навчального сектору, старша медсестра фізіотерапевтичного відділення, магістр

У КЗ ТОР «Тернопільська університетська лікарня» працює 471 молодший медичний спеціаліст – медсестри, лаборанти, статисти, в тому числі:

- вищої кваліфікаційної категорії – 162 (34,4 %);
- першої кваліфікаційної категорії – 47 (9,9 %);
- другої кваліфікаційної категорії – 79 (16,7 %);
- без категорії (спеціалісти зі стажем роботи до 5 років) – 183 (38,8 %).

Молодший медичний персонал налічує 322 особи. Згідно із Статутом КЗ ТОР «Тернопільська університетська лікарня», основним завданням центру роботи з молодшими медичними спеціалістами та молодшим медичним персоналом є проведення якісного, науково обґрунтованого медсестринського догляду за пацієнтами університетської лікарні.

Медсестринський догляд у лікарні здійснюють згідно з розробленими сестринською радою та затвердженими головним лікарем правилами медсестринського догляду і стандартами роботи молодших медичних спеціалістів, в основі яких лежать: концепція медсестринської справи, стандарти медсестринської опіки над пацієнтами та алгоритми виконання медсестринських маніпуляцій.

Для кожного медичного спеціаліста, відповідно до посадової інструкції, розроблено стандарти і критерії оцінки якості роботи, які щомісячно аналізують на зборах у відділенні.

Теоретичну та практичну підготовку медсестринського персоналу підвищують за чітко відрегульованою схемою післядипломного навчання медсестер. Вимогою нинішнього дня є висококваліфікована медсестра. Нові технології в охороні здоров'я, нові методи діагностики і лікування, сучасні стандарти рівня медсестринського догляду й опіки – все це потребує постійного необхідного навчання та вдосконалення. Тому вираз «Освіта не на все життя, а через усе життя» є кредом для кожної медсестри нашої лікарні.

При прийманні на роботу проводять співбесіду, тестування за обов'язковою програмою для медсестер. На робочому місці проводять місячне стажування згідно з наказом

КЗ ТОР «Тернопільська університетська лікарня» від 09.07.2010 року № 176 «Про організацію стажування молодших медичних спеціалістів та молодших медичних сестер при прийнятті на роботу в лікарню та після виходу на роботу з відпустки по догляду за дитиною до 3–6 років». Тривалість стажування для медсестер складає 1 місяць, для медсестер, які вийшли на роботу з відпустки по догляду за дитиною до 3–6 років, та молодших медсестер – 2 тижні. Після закінчення стажування комісія, регламентована наказом по лікарні, до якої входять представники всіх секторів сестринської ради лікарні, медсестри вищої кваліфікаційної категорії, бакалаври, магістри, проводить співбесіду з молодим спеціалістом.

Атестують молодших медичних спеціалістів згідно з наказом МОЗ України від 23.11.2007 року № 742 «Про атестацію молодших спеціалістів з медичною освітою».

Для підтримки на високому рівні кваліфікації молодших медичних спеціалістів із здійснення медсестринського догляду, виконання маніпуляцій, ведення медсестринської документації медсестри проходять стажування на робочих місцях у відділеннях лікарні.

Оволодіння суміжними спеціальностями, ротація медсестер на робочих місцях у відділеннях – це ще один етап удосконалення, який можна продемонструвати на прикладі операційного відділення КЗ ТОР «Тернопільська університетська лікарня».

Виробнича та переддипломна практика студентів навчальних медичних закладів на базі відділень лікарні – це етап навчального процесу, поліпшення теоретичної і практичної підготовки медсестер.

Перед початком проходження практики студентами старша медсестра як безпосередній керівник практики у відділенні, ознайомившись з переліком завдань, передбачених програмою практики, проводить семінарські заняття з медсестрами, на яких розглядають практичні навички, теоретичні питання, які необхідно висвітлити і продемонструвати студентам. Адже медсестра, за якою будуть закріплені студенти, не тільки теоретично пояснює, а й практично демонструє виконання медсестринських маніпуляцій, ділиться власним досвідом.

На базі КЗ ТОР «Тернопільська університетська лікарня» сформовано локальну комп'ютерну мережу: в поліклінічно-діагностичному центрі у форматі єдиного електронного медичного простору з 1 червня 2008 року введено комп'ютерний програмний продукт «Поліклініка» з електронними статистично-обліковими формами звітності амбулаторно-поліклінічного закладу. В стаціонарних відділеннях вводять програму «Стаціонар».

Тому всі медсестри поліклініки пройшли, а в стаціонарних відділеннях незабаром будуть проходити навчання щодо набуття навичок роботи з комп'ютером, оволодіння відповідними комп'ютерними програмами «Поліклініка», «Стаціонар» та програмою «Веб-оглядач», що дає доступ до всесвітньої мережі «Інтернет», локального Інтернет-ресурсу університетської лікарні «ТОKL-net».

Великий позитивний вплив на навчальний процес має конкурс «Кращий за фахом». Такий конкурс – це не тільки навчання (нові тестові завдання, практичні навички, ситуаційні задачі), а й згуртування колективів відділень та колективу лікарні в цілому.

Молодші медичні спеціалісти університетської лікарні неодноразово ставали призерами обласних та всеукраїнських конкурсів фахової майстерності.

На даний час у КЗ ТОР «Тернопільська університетська лікарня» працюють:

- магістри медсестринської справи – 3;
- старші медсестри-бакалаври – 7;
- резерв старших медсестер-бакалаврів – 5;
- медсестри-бакалаври – 39.

Проведення конкурсу «Кращий за фахом»

ЦЕНТР ЕКСПЕРТИЗИ ТИМЧАСОВОЇ НЕПРАЦЕЗДАТНОСТІ ТА ЯКОСТІ ЛІКУВАЛЬНО-ДІАГНОСТИЧНОГО ПРОЦЕСУ

Керівник центру експертизи
тимчасової непрацездатності та якості
лікувально-діагностичного процесу
Л. В. Задорожна

Проведення експертизи тимчасової непрацездатності та якості лікувально-діагностичного процесу забезпечують лікарсько-консультативна комісія (ЛКК), відділ медичної статистики та методичної роботи, завідувачі стаціонарних відділень.

Завданнями центру є:

1. Контроль за якістю лікувально-діагностичного процесу згідно з протоколом медичних технологій за профілем.
2. Контроль за виконанням планових показників роботи за моделями кінцевих результатів.
3. Експертиза тимчасової непрацездатності.
4. Обробка медико-статистичної інформації.
5. Впровадження інформаційних технологій у діяльність університетської лікарні.
6. Методична робота.

В університетській лікарні протягом 2 останніх років проводять роботу з удосконалення системи контролю за якістю лікувально-діагностичного процесу, що дає можливість забезпечити дотримання протоколу медичних технологій за профілем, працювати над удосконаленням ведення медичної документації.

Система контролю за якістю надання медичної допомоги базується на медико-експертних стандартах. Медико-експертні стандарти включають: клініко-статистичні групи за профілем, термін лікування, стандарти якості обстеження і лікування, категорії складності обстеження і лікування. Контроль за якістю проводять на 3 рівнях.

Рівні контролю: перший – завідувач структурного підрозділу, другий – заступник головного лікаря з лікувальної роботи, третій – заступник головного лікаря з експертизи.

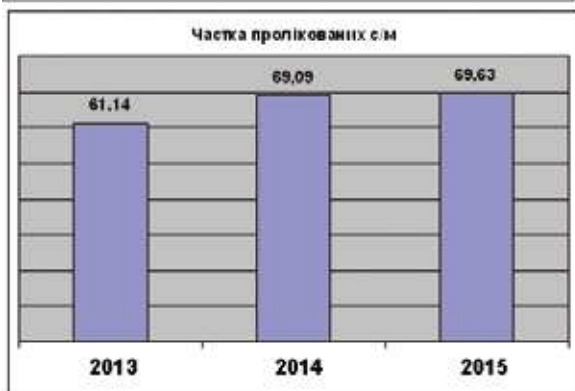
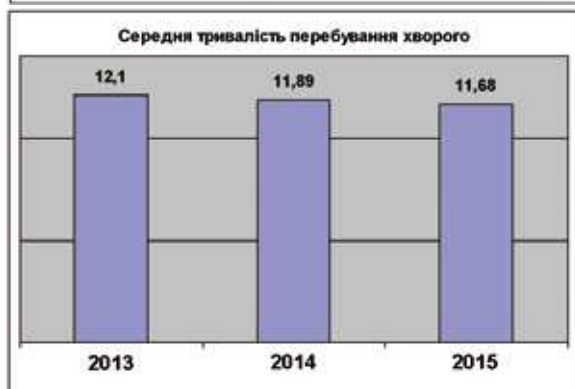
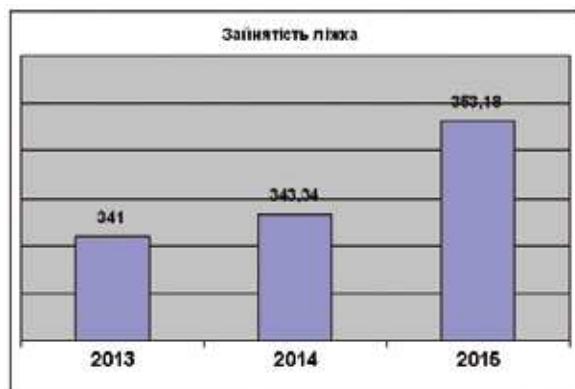
Налагоджена система контролю дала можливість оцінити діяльність на кожному рівні, своєчасно виявити й усунути недоліки лікувально-діагностичного процесу. Результати аналізу організації та якості надання медичної допомоги заслуховують на оперативних нарадах, засіданнях правління з контролем за виконанням запланованих заходів.

Моніторинг показників роботи стаціонарних відділень за моделями кінцевих результатів сприяє динамічному щомісячному контролю за їх виконанням. У 2010 році зменшилась середня тривалість лікування, покращились показники, а саме: зайнятість ліжка, хірургічна активність, частка пролі-

кованих сільських мешканців (с/м).

Важливою складовою лікувально-діагностичного процесу є експертиза тимчасової непрацездатності, центром проведення якої в області є університетська лікарня. Хворих направляють сюди для верифікації діагнозів, обстеження і лікування у спеціалізованих відділеннях третинного рівня складності надання медичної допомоги, комплексної оцінки порушень функціонального стану організму, що визначають тимчасову втрату працездатності, встановлення строку непрацездатності, визначення клінічного та трудового прогнозу відповідно до встановленого діагнозу. Лікарсько-консультативна комісія в сучасних умовах співпрацює з фондами соціального страхування, страховими компаніями, правовими органами у проведенні контролю за дотриманням чинних нормативно-правових актів з експертизи тимчасової непрацездатності.

З метою інтенсифікації лікувально-діагностичного процесу, оперативної обробки та аналізу статистичної інформації впроваджено програмні продукти «Поліклініка», «Стаціонар», «Кадри», створено електронні реєстри хворих на цукровий діабет «Синадіб», постраждалих внаслідок аварії на ЧАЕС.

Організаційно-методична робота спеціалістів університетської лікарні сприяє поліпшенню наступності й взаємозв'язку з лікувально-профілактичними закладами області.

Завідувач відділу медичної статистики та методичної роботи Н. С. Гірчиця

Відділ медичної статистики та методичної роботи створено з метою забезпечення медико-статистичною інформацією правління та медичних працівників для управлінської і трудової діяльності.

Основними з пріоритетних напрямків роботи в 2010 і 2011 роках були впровадження сучасних інформаційних технологій для підвищення ефективності статистичної інформації, проведення статистичного аналізу з встановленням вірогідності статистичної інформації та визначенням закономірностей статистичної динаміки.

До січня 2012 року планується ввести в дію проект побудови єдиного медичного інформаційного простору закладів охорони здоров'я Тернопільської області – створення електронного реєстру пацієнтів та єдиного електронного реєстру листків непрацездатності.

ЦЕНТР КАДРОВОЇ СЛУЖБИ ТА ЮРИДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

В організації управління закладом велику увагу приділяють людському фактору, підвищенню якості роботи й творчої віддачі кадрового потенціалу, поліпшенню фахової підготовки і використанню спеціалістів з урахуванням їх професійного та кваліфікаційного рівнів.

На сьогодні діяльність КЗ ТОР «Тернопільська університетська лікарня» забезпечують 1196 працівників, з них:

- 202 лікарі, у тому числі 118 – вищої, 34 – першої, 25 – другої кваліфікаційних категорій, серед них 11 кандидатів медичних наук, 2 за-служених лікарі України;
- 24 лікарі-інтерни;
- 471 молодший медичний спеціаліст, у тому числі 162 – вищої, 47 – першої, 79 – другої кваліфікаційних категорій, з них вищу медсестринську освіту (магістр) здобули 3 особи, базову вищу (бакалавр медицини) – 39 осіб;
- 322 особи молодшого медичного персоналу;

Керівник центру кадрової служби та юридичного забезпечення
(начальник відділу кадрів)
М. І. Власюк

– 177 осіб інженерно-технічного персоналу.

Основними завданнями центру є:

1. Організація роботи щодо підбору та розміщення кадрів з урахуванням їх професійного і кваліфікаційного рівнів.

2. Забезпечення постійного підвищення фахової кваліфікації лікарів та молодших медичних спеціалістів шляхом:

а) проходження курсів удосконалення, атестації, стажування в клініках України та за кордоном;

б) здобуття наукових ступенів медичним персоналом та вищої медичної освіти молодшими медичними спеціаліс-

тами.

3. Формування дієвого резерву кадрів для висування їх на керівні посади.

4. Забезпечення юридичного супроводу діяльності лікарні, надання консультацій працівникам лікарні з організаційно-правових та інших юридичних питань.

5. Ведення діловодства відповідно до чинного законодавства України.

ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКИЙ СЕКТОР

Фінансово-господарський сектор – один із важливих підрозділів університетської лікарні, який проводить комплексний економічний аналіз її діяльності, керує роботою з техніко-економічного планування, здійснює оперативний облік діяльності закладу, веде бухгалтерську і статистичну звітність у встановленому законодавством порядку.

До складу фінансово-господарського сектору входять:

1. Централізована бухгалтерія, що обслуговує університетську лікарню, курси, які при ній організовують, та лабораторію контактної корекції зору, що є госпрозрахунковою одиницею. Штат бухгалтерії налічує 16 працівників, у тому числі 2 економісти.

2. Господарська служба, яка здійснює матеріально-технічне забезпечення лікувально-діагностичного процесу в лікарні, створює належні й безпечні умови перебування хворих і персоналу. Господарська служба налічує 83 працівники. До її складу входять інженерна служба, служба матеріально-

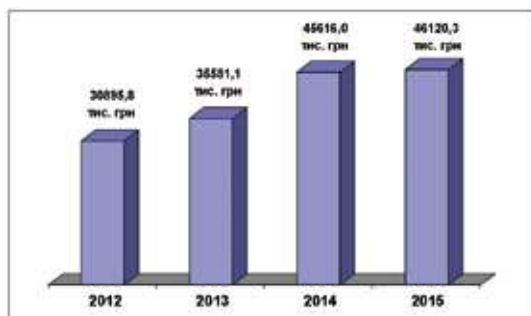

Керівник фінансово-господарського сектору, заступник головного лікаря з економічних питань
С. А. Устимчук

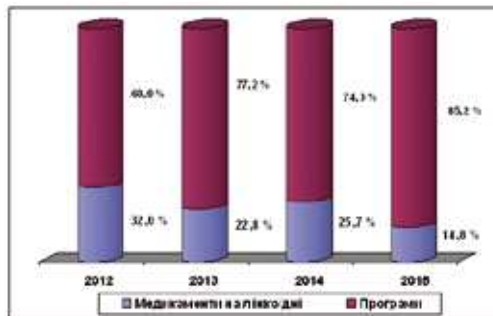
технічного постачання, електрики, сантехніки, оператори кисневого розподільчого пункту, столяри, оператор телефонного зв'язку, ліфтери, водії, швачки, бібліотекар, завідувачі складів.

3. Харчоблок, який забезпечує хворих якісними дієтичними продуктами харчування власного виробництва в належному асортименті згідно з меню-розкладкою. На даний час у харчоблоці працюють лікар-дієтолог, 2 медсестри з дієтичного харчування, шеф-кухар, 7 кухарів та 11 кухонних працівників.

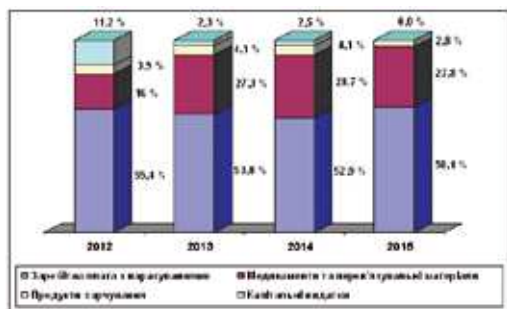
З метою вирішення питань щодо матеріального, медикamentозного, технічного забезпечень підрозділів університетської лікарні, проведення поточних і капітальних ремонтів, а також раціонального використання бюджетних коштів, у фінансово-господарському секторі розробляють техніко-економічні обґрунтування при закупівлях. Проводить моніторинг цін та складають річні й перспективні плани закупівель медикаментів, виробів медичного призначення, обладнання, продуктів харчування, паливно-мастильних матеріалів та ін.

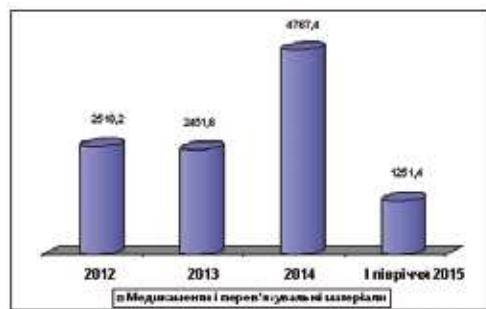
Кошторис видатків на 2012-2015 роки

Розподіл коштів медикаментозного забезпечення

Структура основних видатків на 2012-2015 роки

Позабюджетні кошти на 2012-2015 роки (тис. грн)